Сямейная газета

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

29 САКАВІКА 2018 г. ЧАЦВЕР № 60 (28676)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Гісторыі з шафы

Як нарадзіць лёгка?

Незвычайныя хобі мужчын

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір ЗІНОЎСКІ, міністр эканомікі:

«Бізнес павінен стаць драйверам эканамічных працэсаў у краіне. Для гэтага трэба ўмацоўваць крэдыт даверу паміж дзяржавай і бізнесам. Адным з элементаў рэгулявання з'яўляецца стабільнае і простае падатковае заканадаўства. У сваю чаргу фіскальная палітыка павінна быць накіравана на эканамічнае развіццё, і ў яе аснове неабходна ствараць умовы для праяўлення прадпрымальніцкай ініцыятывы і раскрыцця патэнцыялу прадпрыемстваў усіх формаў уласнасці. Летась у краіне быў прыняты беспрэцэдэнтны пакет дакументаў, накіраваны на развіццё прадпрымальніцтва. У ім рэалізаваны адзін з ключавых падыходаў аб мінімальным умяшанні дзяржавы ў эканоміку суб'ектаў гаспадарання пры павышэнні асабістай адказнасці іх кіраўнікоў».

ISSN 1990 - 763X

Пад крэўскім ветрам

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Ландшафт старажытнай вёскі Крэва Смаргонскага раёна дапаўняюць сучасныя ветравыя энергаўстаноўкі. Адна з гэтых альтэрнатыўных крыніц энергіі знаходзіцца паблізу дарогі, якая вядзе ў суседні Маладзечанскі раён, да вёскі Лебедзева.

■ Навацыі ў адукацыі

КАГО ЗАЛІЧАЦЬ У ПРОФІЛЬНЫ КЛАС?

Пастановай Міністэрства адукацыі ад 3 сакавіка 2018 года № 10 унесены змяненні і дапаўненні ў Палажэнне аб установе агульнай сярэдняй адукацыі.

— Гэты дакумент прымаўся яшчэ ў 2011 годзе, таму была неабходнасць яго адкарэктаваць з улікам многіх новых абставін і прывесці ў адпаведнасць з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Аб прыёме ва ўстановы агульнай сярэдняй адукацыі і навучанні ў іх», — растлумачыла **начальнік галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Святлана УКЛЕЙКА.**

У прыватнасці, цяпер у палажэнні зафіксаваная магчымасць навучання ў класах з вывучэннем асобных вучэбных прадметаў на павышаным узроўні (раней у дакуменце гэтага пункта не было). Прычым такія класы ці групы могуць стварацца ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі не толькі на трэцяй, але і на другой ступені адукацыі. Для таго каб прэтэндаваць на залічэнне ў профільны клас на старшай ступені школы (10-11 класы), трэба мець сярэдні бал пасведчання аб агульнай базавай адукацыі не ніжэй за шэсць балаў, а па вучэбных прадметах, што будуць вывучацца на павышаным узроўні, не менш за сем балаў.

— Для старшай ступені школы нічога не змянілася — такія ж патрабаванні для залічэння ў класы з павышаным узроўнем вывучэння асобных прадметаў дзейнічалі і раней, — удакладніла Святлана Уклейка. — А на другой ступені навучання конкурсны адбор у класы, дзе пэўныя прадметы будуць вывучацца на павышаным узроўні, увогуле не прадугледжаны. Не будзе больш экзаменаў і ў пятыя класы гімназій.

СТАР. 3

ЧАКАННЕ СЯЎБЫ

Летась у гаспадарцы «Малінаўка-Агра», што ў Лоеўскім раёне, у сярэдзіне сакавіка з мехдвара стартавалі трактары. Сёлета на палях яшчэ ляжыць снег. Нават прагназаваць, калі глеба сагрэецца да неабходных +5 градусаў, ніхто не бярэцца. Толькі калі ўсталюецца цёплае надвор'е, можна будзе пачынаць сеяць. А пакуль уся тэхніка на лінейцы гатоўнасці.

Трактары ў КСУП «Малінаўка-Агра» на лінейцы гатоўнасці.

Завяршаюцца работы ў майстэрнях сельгаспрадпрыемства «Малінаўка-Агра». Рыхтуецца да выхаду ў поле энерганасычаная тэхніка і кукурузныя сеялкі. Механізатар з 25-гадовым стажам Радзій Ібрагімаў рамантуе сеялку, а потым сядзе ў трактар, каб араць зямлю. Ён кажа, што ўжо вельмі хочацца змяніць замкнутае памяшканне майстэрні на неабсяжныя прасторы палёў:

— Канешне, усе ўжо вельмі чакаюць, калі ў поле выйдзе тэхніка.

Па ацэнцы гатоўнасці тэхнікі да пасяўной гаспадарка спрацавала няДрэнна — 98 % сельгасмашын падрыхтавана. Цалкам адрамантаваны пасяўныя і камбінаваныя глебаапрацоўчыя агрэгаты, дыскавыя бароны. Тэрміны для пасеву ранніх яравых культур — усяго 10—12 дзён. Карэктывы ў планы пасяўной можа ўнесці толькі надвор'е, гаворыць **дырэктар камунальнага сельскагаспадарчага ўнітарнага прадпрыемства «Малінаўка-Агра» Васіль ГЛЕЗАЎ:**

СТАР. 4

■ Малая радзіма

НОВАЯ ГАСЦІНІЦА І ВУГОР НА ПАСТАМЕНЦЕ

Што яшчэ плануецца ў Мядзеле да абласных «Дажынак»

Мядзел рыхтуецца да абласнога фестывалю-кірмашу працаўнікоў сяла «Дажынкі». Пра тое, што для мясцовых уладаў і жыхароў — гэта неардынарная падзея, можна здагадацца ўжо на пад'ездзе да горада з боку Мінска. На абочыне аўтатрасы вядзе «раскопкі» экскаватар.

— Тут уладкуем невялікія вадаёмы, — уводзіць у курс справы **галоўны інжынер Мядзельскай жыллёва-камунальнай гаспадаркі Уладзімір ШАБОВІЧ.** — Як бачыце, мясцовасць нізінная, што паспрыяе запаўненню іх вадой. Ды і пасля вясновага разводдзя тут збярэцца шмат вільгаці, застанецца толькі акультурыць тэрыторыю вакол.

Падчас падрыхтоўкі да «Дажынак» ЖКГ сумесна з упраўленнем капітальнага будаўніцтва райвыканкама распрацавалі план, які прадугледжвае ўладкаванне шматлікіх аб'ектаў.

Практычна ні адзін прыём грамадзян у Мядзеле не абыходзіўся без водных праблем: там прарве трубу, там падтопіць прысядзібны ўчастак. Прычына — зношанасць адпаведнай інфраструктуры. Акрамя таго, колькасць жалеза ў вадзе перавышала дапушчальныя нормы. Таму ў першую чаргу гэтым пытанням удзялілі належную ўвагу: прабурылі дзве свідравіны, якія закальцуюць новы водапровод у адну сістэму і дазволяць палепшыць якасць вады.

Улады разумеюць, што адначасова выканаць усё нерэальна. Каб пазбегнуць аўралу, уладкаванне ў населеным пункце пачалі да наступлення тых сапраўднай зімы яшчэ летась. У лістападзе-снежні прыступілі да земляных работ па замене і будаўніцтве водаправоднай і каналізацыйнай сістэм. Яны працягваюцца і цяпер. У Мядзеле пракладзена каля 9 кіламетраў новых труб, заменена 800 метраў каналізацыйных сетак. Усяго ж да пачатку «Дажынак» планецца памяняць і пракласці каля 11,5 кіламетра водаправодных сетак. На гэтыя мэты маркуецца затраціць салідную суму — каля 1,5 млн рублёў. У райцэнтры і ў курортным пасёлку Нарач будзе заменена 3,2 кіламетра цеплатрасы.

Галоўны інжынер ЖКГ Уладзімір ШАБОВІЧ і прараб ТАА «Сангранд» Дзмітрый ЖУРЫК на будаўніцтве новай гасцініцы.

Пракладка водапровода.

Папрыгажэюць і стануць больш камфортнымі для пражывання і жылыя дамы, мясціны, якія прылягаюць да жыллёвага сектара. Капітальны рамонт пройдзе ў шасці шматпавярховіках і на дзвюх прыдамавых пляцоўках, яшчэ чатырнаццаць дамоў і пяць дваровых тэрыторый чакае бягучы рамонт. А пяць з паловай кіламетраў вуліц заасфальтуюць.

Вядома, наводзіць прыгажосць у горадзе будуць усёй талакой. Кожная арганізацыя, прадпрыемства, установа адукацыі, культуры, аховы здароўя маюць свой план дзеянняў па добраўпарадкаванні прылеглых тэрыторый, будынкаў, стадыёнаў, аб'ектаў фізкультуры і спорту. Усе вуліцы без выключэння збіраюцца прывесці ў належны стан, высадзіць дэкаратыўныя кусты, маладыя дрэўцы, а таксама 60 тысяч кветак. У цяплiцах ЖКГ, школ для гэтых мэт ужо зелянее расада.

Змены таксама закрануць набярэжную, пляжную зоны. Тут плануецца замяніць і ўсталяваць гульнявыя дзіцячыя пляцоўкі, душавыя кабіны, санвузлы. Рэканструкцыя чакае і амфітэатр, які пасля ўладкавання пяройдзе ў падпарадкаванне аддзела культуры. Значна папрыгажэе і цэнтральная гарадская плошча Леніна.

Малыя архітэктурныя формы з'явяцца на вуліцах і ў дварах шматпавярховых дамоў. Ужо ёсць прапановы, распрацаваныя эскізы. Мядзельшчына славіцца сваімі азёрамі, разнастайнымі відамі рыб. Таму яны і будуць адлюстроўваць гэтую тэматыку. У прыватнасці, з'явіцца вугор на пастаменце.

Ну, і самае галоўнае, у райцэнтры дабудуюць гасцініцу на 105 месцаў, якую раней не маглі закончыць з-за недахопу фінансавання.

— Зараз вядзём унутраныя работы, азздабленне, — сказаў **прараб таварыства з абмежаванай адказнасцю «Сангранд» Дзмітрый ЖУРЫК.** — У другім квартале плануем увесці ў дзеянне.

— Будаўніцтва новых аб'ектаў у нас не запланавана. Давядзём да ладу, прывядзём у належны выгляд тое, што ёсць,— канстатаваў Уладзімір Шабовіч.

Дадам, што ў Мядзеле не маюць намеру прыцягваць да ўладкавання арганізацыі з іншых гарадоў. Усе работы вядуцца сваімі сіламі — ДРБУ-133 і ДЭУ-66 — у штатным рэжыме.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
Фота Анатоля БАСАВА ■

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

ПАЙШОЎ З ЖЫЦЦЯ АЛЕГ АНОФРЫЕЎ

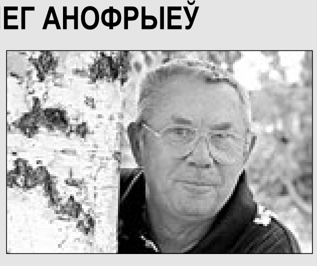

На 87-м годзе жыцця ў Маскве памёр вядомы савецкі і расійскі акцёр Алег Анофрыеў. Пра гэта распавёў акцёр і тэлевядучы Аляксандр Алешка. Паводле яго слоў, артыст памёр днём 28 сакавіка, перадае RT. Ён таксама назваў Анофрыева самым выдатным і дзіўным артыстам, «голасам нашага дзяцінства». «У дзень жалобы па дзецях паляцеў, як анёл-захавальнік дзяцей, у гэтым ёсць нейкі знак», — рэзюмаваў Алешка. Голас Анофрыева гучыць у многіх савецкіх і расійскіх фільмаў і мультфільмаў. У «Брэменскіх музыкантах» ён выканаў усе мужчынскія партыі, спяваў і за Трубадура, і за лясных разбойнікаў, і за ўсіх жывёл. Менавіта Анофрыеў выканаў песню «Спяць стомленыя цацкі» для перадачы «Добрай ночы, малыя» і песню «Ёсць толькі міг між мінулым і будучым» з фільма «Зямля Саннікава». Бывайце, Алег Андрэевіч...

З АМЕРЫКАНСКАЙ ВАЛЮТЫ Ў ЕЎРА МОЖА БЫЦЬ ПЕРАВЕДЗЕНА БОЛЬШ ЗА $500 МЛРД

Найбуйнейшыя цэнтральныя банкі свету на фоне палітыкі пратэкцыянізму прэзідэнта ЗША Дональда Трампа маюць намер скарачаць уласныя запасы ў доларах і нарошчваць рэзервы ў еўра. Пра гэта паведамляе Bloomberg са спасылкай на аналітыкаў. Цяпер асноўная доля ўсіх сусветных валютных рэзерваў (каля 64 працэнтаў) захоўваецца ў амерыканскай валюце, доля еўрапейскай валюты складае 20 працэнтаў. Аднак, паводле ацэнак аналітыкаў, умовы для куплі еўра цяпер «прывабныя, як ніколі». Пры гэтым бягучае становішча спраў на рынку не спрые росту прывабнасці амерыканскай валюты, піша агенцтва. Як адзначыў адзін з вядучых аналітыкаў Уол Стрыт Енс Нордвіг, кіраўнікі найбуйнейшых цэнтрабанкаў ужо пачалі праяўляць цікавасць да куплі еўрапейскай валюты, і да 2020 года, як чакаецца, з амерыканскай валюты ў еўра можа быць пераведзена больш за 500 мільярдаў долараў.

У М'ЯНМЕ АБРАЛІ НОВАГА ПРЭЗІДЭНТА

Парламенцкім галасаваннем новым прэзідэнтам М'янмы абраны 66-гадовы У Він М'інт, кандыдат ад партыі Нацыянальная ліга за дэмакратыю (НЛД) і былы спікер ніжняй палаты парламента. Вынікі сумеснага галасавання абедзвюх палат Асамблеі Саюза (парламента) былі абвешчаны ў эфіры парламенцкага тэлеканала краіны. Па м'янманскай канстытуцыі прэзідэнта абірае парламент з раней абраных са складу дэпутатаў парламента трох віцэ-прэзідэнтаў. Папярэдні прэзідэнт М'янмы У Тхін Чжо выйшаў у адстаўку на мінулым тыдні, спаслаўшыся на неабходнасць у адпачынку пасля доўгай напружанай працы.

■ Смуткуем

З БОЛЕМ У СЭРЦЫ

Беларусы разам з расійскім народам перажываюць гора ў сувязі з трагедыяй у Кемераве

Пра гэта заявіла кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Наталля КАЧАНАВА, наведваючы пасольства Расіі ў Мінску, каб ушанаваць памяць аб загінулых у выніку трагедыі: «Расіяне — наш братэрскі народ. Страшная трагедыя, якая змяніла лёсы жыхароў Кемерава, адгукнулася несціханым болем у сэрцах нашага народа. Мы сёння ў гэтым страшным горы разам з расіянамі, мы смуткуем», — сказала Наталля Качанава.

Фота БЕЛТА.

Па даручэнні кіраўніка дзяржавы ў Беларусі ў знак смутку і салідарнасці з Расіяй, дзе 28 сакавіка абвясцілі нацыянальную жалобу ў сувязі з трагедыяй у Кемераве, прыспушчаны дзяржсцягі і адменены забаўляльныя праграмы ў тэлеэфіры. «Беларускі і расійскі народы — гэта самыя сяброўскія людзі. І ў бядзе, і ў радасці — мы разам», — адзначыла кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. Наталля Качанава прызналася, што цалкам перадаць свае пачуцці проста немагчыма. «Пра гэта цяжка казаць, пра гэта цяжка маўчаць. Я ўпэўнена, што ў кожнай беларускай сям'і думаюць аб той страшнай трагедыі, якая здарылася ў блізкай нам краіне, Расіі. Вядома, мы разумеем, што знайсці словы суцяшэння для родных і блізкіх проста немагчыма, але калі мы разам, гэта гора пераносіцца лягчэй», — перакананая яна ■

■ Падрабязнасці

НА БАРАЦЬБУ З ПАВОДКАЙ — 16 АТРАДАЎ

У найбліжэйшыя дні ў Беларусі істотна пацяплее. Чакаецца, што ўжо на выхадных слупок тэрмометра пяройдзе праз адзнаку ў плюс дзесяць градусаў. Снег пры такіх умовах надвор'я будзе сыходзіць імкліва. Але дзе ўжо цяпер назіраецца «вялікая вада»?

— Зараз узроўні вады перавышаюць небяспечныя высокія адзнакі на Прыпяці каля вёскі Чэрнічы Жыткавіцкага раёна і Петрыкава, а таксама на рацэ Случ каля вёскі Ленін, — паведаміў **начальнік Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Раман ЛАБАЗНОЎ.** — Толькі два сантыметры да небяспечнай адзнакі застаецца на Прыпяці каля Мазыра, васьмі сантыметраў не хапае на Убарці каля вёскі Краснабярэжжа Лельчыцкага раёна.

Таксама назіраецца падтапленне ўчастка аўтамабільнай дарогі, дзвюх вуліц і падворка ў Петрыкаўскім раёне, аднаго падворка ў Мазыры, 29 падворкаў у Стаўбцоўскім раёне. Каб максімальна зменшыць наступствы паводкі ў Беларусі, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях прыняло комплекс мер.

— Сярод іх — аднаўленне праблемных участкаў і ахоўных дамбаў, ліквідацыя ўсіх відаў пашкоджанняў, ачыстка водаправодных збудаванняў ад старонніх прадметаў і лёду для беспрашкоднага пропуску па іх паводкавых водаў, — расказвае **намеснік начальніка ўпраўлення аварыйна-выратавальных службаў і ліквідацыі надзвычайных сітуацый МНС Анатоль БАЛЯБІН.** — Удакладняюцца населеныя пункты, дзе прагназуюцца магчымыя падтапленні, колькасць людзей, якія там пражываюць, вызначаюцца месцы часовага размяшчэння вывезеных матэрыяльных каштоўнасцяў і жывёл. Таксама мы прапрацоўваем своечасовую эвакуацыю цяжкахворых, нямоглых, адзінока пражываючых грамадзян.

У краіне створана 16 зводных атрадаў для рэагавання на магчымыя надзвычайныя сітуацыі, звязаныя з падтапленнем. Сілы і сродкі МНС пры неабходнасці могуць быць перадыслакаваныя ў любы пункт вобласці, у якім яны павінны знаходзіцца, на працягу 3-4 гадзін або ў любы пункт краіны на працягу шасці гадзін. У іх маецца запас прадуктаў, гаруча-змазачных матэрыялаў, неабходнае абсталяванне, якое дазволіць аўтаномна працаваць трое сутак.

У цэлым жа сітуацыя з паводкай абяцае быць спакойнай.

Валяр'ян ШКЛЕННІК ■

КАГО ЗАЛІЧАЦЬ У ПРОФІЛЬНЫ КЛАС?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Вучні, якія атрымалі пачатковую адукацыю ў гімназіях і гімназіях-інтэрнатах, па жаданні могуць працягнуць навучанне ў тых жа ўстановах на II ступені агульнай сярэдняй адукацыі. Але ёсць адзін нюанс: прыём асоб для атрымання базавай адукацыі ў гімназіях-каледжах мастацтваў будзе ажыццяўляцца па конкурсе на падставе праверкі іх здольнасцяў у галіне асобных відаў мастацтва. Гэта значыць, што творчае выпрабаванне для іх застаецца, а мову і матэматыку яны больш не здаюць.

Тыя, хто скончыў дзевяць класаў у гімназіі, змогуць і далей — без іспытаў і праверкі творчых здольнасцяў — працягнуць навучанне ў 10 і 11 класах. Здараецца, што ў дзясятым класе ў гімназіях з'яўляюцца свабодныя месцы. Тых, хто будзе на іх прэтэндаваць, чакаюць два ўступныя экзамены па прадметах, якія тут вывучаюцца на павышаным узроўні (экзамены прадугледжваліся і раней). Гэта можа быць дыктант, дыктант з граматычным заданнем, тэставыя заданні, кантрольная работа ў пісьмовай форме, тэарэтычныя пытанні для правядзення экзамену ў вуснай форме, тэарэтычныя пытанні і практычныя заданні для правядзення ўступных іспытаў пры спалучэнні вуснай і практычнай формаў. Тэрмін правядзення экзаменаў — з 2 па 12 жніўня.

Экзамены ў 10 клас ліцэяў будуць арганізаваныя з 16 па 20 чэрвеня. Будучыя ліцэісты здаюць два ўступныя іспыты з ліку вучэбных прадметаў, вызначаных вучэбным планам для вывучэння на павышаным узроўні. Гэта могуць быць не толькі матэматыка і фізіка ці матэматыка і інфарматыка, а, напрыклад, матэматыка і хімія.

Таксама Святлана Уклейка звярнула ўвагу яшчэ на адзін важны нюанс: дакументы ад бацькоў аб прыёме іх дзяцей у першы клас цяпер будуць прымацца не з 2 чэрвеня, як было раней, а з 12 чэрвеня па 28 жніўня. Паколькі ў першай дэкадзе месяца ва ўстановах адукацыі ідуць выпускныя экзамены, праходзяць выпускныя вечары, было вырашана пасунуць гэты тэрмін, каб не ўскладаць на педагагічны калектыў залішнюю нагрузку.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Спорт-тайм

АЗАРАНКА ШТУРМУЕ МАЯМІ

1. ***Вікторыя Азаранка атрымала чацвёртую перамогу запар на турніры ў амерыканскім Маямі і выйшла ў паўфінал.*** У 1/4 беларуска абыграла шостую ракетку свету чэшку Караліну Плішкаву — 7:5, 6:3. Сустрэча працягвалася крыху больш за паўтары гадзіны.

Нагадаем, перад гэтым Вікторыя перамагла амерыканак Кэтрын Беліс і Мэдысан Кіз, а таксама латвійскую тэнісістку Анастасію Севаставу. У паядынку за выхад у фінал Азаранка згуляе з амерыканкай Слоан Стывенс, якая знаходзіцца на 12-м радку сусветнага рэйтынгу.

— Перад матчам 1/4 фіналу я казала, што гэта будзе выдатная праверка для ацэнкі маёй гульні. Я бачу нямала пазітыву для працягу працы, — расказвае Вікторыя. — *Прыемна назіраць, што па ходзе турніру я дамагалася вялізнага прагрэсу — з першага раўнда і да сустрэчы з саперніцай з топ-5. Хочацца і далей рухацца па гэтым шляху. Думаю, я ндрэнная тэнісістка і ведаю, як выйграваць матчы. У мяне вялікі вопыт. Мне важна заставацца здаровай, працягваць дадаваць і мець магчымасць гуляць. Я ўвесь час думаю аб магчымасці заваяваць трафей. Менавіта таму і гуляю. Я не прыязджаю на турніры проста пагуляць, але пры гэтым заўсёды рухаюся ад матча да матча. Многія думаюць, што тытул ужо блізкі, але я лічу, што шлях яшчэ далёкі. Да апошняга розыгрышу будзе нялёгка. Я хачу канцэнтравацца на кожным матчы і розыгрышы.*

Адзначым, што раней, калі Вікторыя даходзіла да паўфіналу турніру ў Маямі, то ў выніку абавязкова заваёўвала трафей. Тэнісістка перамагала на гэтым турніры ў 2009, 2011 і 2016 гадах.

2. ***Футбалісты нацыянальнай зборнай Беларусі перамаглі ў гасцях каманду Славеніі 2:0 у другім таварыскім матчы новага сезона.*** Галы на рахунку Максіма Скавыша і Антона Сарокі.

— Структура, над якой мы працавалі, паступова прагледжваецца, — адзначае **галоўны трэнер зборнай Беларусі Ігар КРЫВУШЭНКА.** — *Так, момантамі ёсць бязладдзе, але па меншай меры структура ўжо відаць, і патрабаванні, якія просім, хлопцы стараюцца выконваць. Самае галоўнае — на полі была каманда. Ніхто асабліва не выпаў, змагаліся адзін за аднаго. Добра, што два матчы зборная згуляла «на нуль», гэта значыць, нядрэнна згуляла абарона, без відавочных памылак.*

Свае наступныя кантрольныя матчы падапечныя Ігара Крывушэнкі правядуць у пачатку лета: 6 чэрвеня ўдабудзецца дамашні спарынг з камандай Венгрыі, 9 чэрвеня — гасцявы супраць Фінляндыі.

3. ***Фінальная серыя плэй-оф чэмпіянату Беларусі па хакеі ў экстралізе стартавала ў Гродне.*** У барацьбе за галоўны трафей — Кубак Прэзідэнта — змагаюцца «Нёман» і мінскае «Юнацтва». Абодва клубы з'яўляюцца найбольш тытулаванымі ў беларускай экстралізе. Мінская каманда — сяміразовы чэмпіён краіны, каманда з Гродна шэсць разоў станавілася пераможцам.

Па выніках фіналу плэй-оф вызначыцца колькасць месцаў для Беларусі ў хакейнай Лізе чэмпіёнаў на наступны сезон.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

На слыху

АБДЫМКІ З КАСАЛАПЫМ

У Віцебскім раёне мядзведзь пакусаў беспрацоўнага

У інтэрнэце актыўна абмяркоўваецца навіна пра тое, што мядзведзь у Віцебскім раёне пакусаў мужчыну. З укусамі рук, бока, спіны і г. д. беспрацоўны, якому за 40, быў шпіталізаваны. Незвычайнае надзвычайнае здарэнне адбылося ноччу на выхадных у вёсцы Пукшына, дзе жывуць 72 чалавекі. Яна прыкладна за 12 км ад Расіі, на тэрыторыі Янавіцкага сельсавета.

Кіраўнік сельсавета Аляксандр Ізобаў, каб высветліць падрабязнасці, ездзіў у населены пункт.

Паводле слоў суразмоўцы, верагодна, гэты мядзведзь ужо не першы раз выходзіў да людзей. І аднакласнік старшыні нават зрабіў фота касалапага, вельмі падобнага на таго, якога бачылі вяскоўцы. Версій, як сустрэліся жывёла і чалавек незадоўга да здарэння, у інтэрнэце існуе некалькі. Але старшыня сельсавета пацікавіўся дробязямі на месцы. Таварыш пацярпелага, які прагнаў мядзведзя, кінуўшы ў яго рондаль, сцвярджаў, што аднавясковец абдымаўся з мядзведзем. Апошні яго лізаў. Навасьпечаны сябар жывёлы нават прапанаваў разам выпіць «на траіх»... Справа скончылася тым, што мядзведзь падмяў пад сябе чалавека і пачаў кусаць.

Пацярпелага цяпер лечаць у Віцебску. У сельскім выканкаме яго характарызуюць адмоўна. Напрыклад, ён на ўліку ў грамадскім пункце правапарадку. Пры жаданні мог бы працаваць на ферме, дзе дастойны заробак, але не хоча.

У дзень напісання артыкула ў Віцебскім райвыканкаме адбылося мерапрыемства па лініі МНС. Абмяркоўвалі і інцыдэнт. Як сцвярджаюць вопытныя паляўнічыя, калі мядзведзь напаў на чалавека, сітуацыя можа і паўтарыцца. А забіць жывёлу нельга, бо мядзведзь занесены ў Чырвоную кнігу. Для гэтага неабходны дазвол у адпаведных інстанцыях па ахове жывёльнага свету. Як варыянт, мядзведзя можна было б злавіць і перасяліць падалей ад людзей.

Дарэчы, візіты мядзведзяў у вёскі Віцебскага раёна не рэдкасць. Старшыня Янавіцкага сельсавета, дарэчы, раней працаваў майстрам у лягасе. Ён адзначыў, што мядзведзі часта падыходзяць да месцаў, дзе жывуць людзі, а яшчэ прыгадаў, што ўпершыню мядзведжыя сляды ўбачыў каля 20 гадоў таму. А вось мінулым летам з-за лясных пажараў у Расіі касалапых у раёне стала болей. Аднаго бачылі жыхары вёскі Лазаватка ў суседнім Задуброўскім сельсавеце. Як канстатавалі тады ў Віцебскай раённай інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, канешне, у пошуках ежы ён не вернецца ў расійскія лясы. І пры неабходнасці паабяцалі адлавіць звера...

Што будзе з мядзведзем, які параніў чалавека, пакажа час.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ГРОШЫ ЗА... НЯБОЖЧЫЦУ

Мінчанін 30 гадоў атрымліваў пенсію сваёй маці, якая памерла ў 1988 годзе

У Маскоўскае РУУС сталіцы звярнуліся работнікі тэрытарыяльнага органа сацыяльнай абароны для ўстанаўлення месцазнаходжання найстарэйшай жыхаркі Мінска 1904 года нараджэння. Яны некалькі разоў спрабавалі наведаць жанчыну па месцы жыхарства, аднак яе сын сцвярджаў, што тая пражывае ў сельскай мясцовасці Гродзенскай вобласці.

У ходзе праверкі было ўстаноўлена, што жанчына памерла яшчэ ў 1988 годзе ва ўзросце 84 гадоў. Сваякі жанчыну пахавалі, аднак сын памерлай схаваў ад органаў сацыяльнай абароны факт смерці маці і з таго часу атрымліваў яе пенсію ў банку па даверанасці.

Па інфармацыі Маскоўскага РУУС сталіцы, мужчына 1943 года нараджэння не працуе, з'яўляецца пенсіянерам. Прыкладная сума шкоды складае больш за 100 000 рублёў. У рамках расследавання крымінальнай справы разглядаюцца ўсе абставіны, скіраваныя на атрыманне грашовых сродкаў шляхам падману. Па яго выніках будзе вызначана канчатковая сума шкоды.

У дачыненні да мужчыны распачата крымінальная справа за махлярства. Максімальнае пакаранне па ёй — пазбаўленне волі на тэрмін да сямі гадоў з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі.

ГРУЗАВІК СУПРАЦЬ... БТРА

У Бярозе «МАЗ» сутыкнуўся з бронетранспарцёрам.

Па інфармацыі Міністэрства абароны, здарэнне мела месца а сёмай гадзіне раніцай на скрыжаванні. Кіроўца цывільнага грузавіка «МАЗ» парушыў правілы дарожнага руху, праігнараваў сігналы машын ДАІ і ВАІ, якія суправаджалі арганізаваную калону ваенная тэхнікі, і здзейсніў сутыкненне з бронетранспарцёрам. У выніку гэтага ДТЗ кіроўца грузавіка атрымаў траўму нагі і быў дастаўлены ў бальніцу для аказання медыцынскай дапамогі. Па факце аварыі разбор праводзяць ДАІ і Следчы камітэт.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПАЛІЎ СМЕЦЦЕ — ЗГАРЭЎ ДОМ

Навядзенне парадку абярнулася сапраўднай бядой для 58-гадовага жыхара вёскі Скорцы Пружанскага раёна.

Мужчына згроб смецце, сухую траву і падпаліў усё гэта на падворку. Але ж агонь, як вядома, па сухой траве распаўсюджваецца імгненна. І гаспадар не паспеў азірнуцца, як полымя «дабегла» да хаты і перакінулася на драўляную пабудову. У выніку згарэў дах, пашкоджаны сцены, маёмасць. Па сутнасці, чалавек застаўся без дома. Пра гэты факт расказаў **афіцыйны прадстаўнік Брэсцкага абласнога МНС Сяргей МАШНОЎ.** І яшчэ адзін пажар зафіксаваны ў апошнія дні. На гэты раз з-за спальвання сухой травы загарэліся гаспадарчыя пабудовы ў садовым таварыстве «Лотас» Брэсцкага раёна. Знішчаны чатыры хлявы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Уладзімір Дамашэвіч у «Беларускім кнігазборы»

Пабачыў свет 95-ы том у серыі «Беларускі кнігазбор». Гэтым разам прадстаўлены проза і публіцыстыка пісьменніка, якога можна смела лічыць сумленнем беларускай літаратуры, — Уладзіміра Максімавіча Дамашэвіча.

У зборнік, укладзены Генрыхам Далідовічам — малодшым таварышам празаіка, увайшлі апавяданні, аповесць «Між двух агнёў», раман «Камень з гары», публіцыстыка. Найлепшае з творчай спадчыны Уладзіміра Дамашэвіча (1928—2014) сведчыць пра надзвычай выразнае імкненне пісьменнікаў яго пакалення пісаць праўду. Быў Васіль Быкаў, быў Алесь Адамовіч, але поруч ішлі яшчэ літаратары, творы якіх і зараз можна смела лічыць мастацкімі дакументамі праўдзівага адлюстравання беларускай рэчаіснасці, — Вячаслаў Адамчык, Аляксей Карпюк і, канешне ж, Уладзімір Дамашэвіч. Яго раман «Камень з гары», напісаны напрыканцы 1960-х — у пачатку 1970-х гадоў, 20 гадоў знаходзіўся пад забаронай. Публікацыя ў 1990 годзе высокапрадзівага твора, прысвечанага жыццю і творчай інтэлігенцыі і ўвогуле ўсёй Беларусі на пэўным адрэзку часу, стала прыкметнай падзеяй у беларускім літаратурным працэсе.

З цікавасцю чытаюцца і публіцыстычныя артыкулы, сабраныя ў кнізе. Многія пазіцыі, выкладзеныя ў нарысах, прамовах на пісьменніцкіх з'ездах, якія друкаваліся ў «Маладосці», «Полымі», «Крыніцы», актуальныя і зараз. Як для літаратуры, так і для грамадскага жыцця.

Сяргей ШЫЧКО.

■ Фінансы

НАЦБАНК ПАДКАРЭКТУЕ ФОРЭКС

Пры правядзенні дзелавых перагавораў плануецца запісваць і захоўваць тэлефонныя размовы з кліентамі

У Беларусі да канца года плануюць удасканаліць заканадаўства, якое рэгулюе рынак Форэкс, паведаміў намеснік начальніка ўпраўлення метадалогіі нябанкаўскіх аперацый галоўнага ўпраўлення рэгулявання некрэдытных фінансавых арганізацый Нацыянальнага банка Аляксей УЛАСАЎ. Пра гэта эксперт Нацбанка заявіў на канферэнцыі Асацыяцыі развіцця фінансавага рынку (АРФІН), якая сабрала вядучых прадстаўнікоў галіны для падвядзення вынікаў работы на пазабіржавым рынку Форэкс у мінулым годзе, а таксама для абмеркавання галоўных тэндэнцый развіцця сёлета.

Для падстрахоўкі

Прадстаўнік рэгулятара расказаў, што ўжо распрацаваны праект указа, які будуць унесвыя змены ў работу пазабіржавога рынку Форэкс. «Цяпер ён знаходзіцца на ўзгадненні ў органах дзяржаўнага кіравання. Прыняцце і ўступленне дакумента ў сілу плануецца ў канцы года, але гэта будзе залежаць ад працэдуры ўзгаднення», — растлумачыў ён.

У прыватнасці, плануецца ўкараніць патрабаванне аб запісе і захоўванні тэлефонных размоў з кліентамі. «Гэта дазволіць пазбегнуць непрадбачаных момантаў пры разборы сітуацый, звязаных з цэнамі на базавыя актывы, іншых момантаў, якія не задавальняюць кліентаў у працы з форэкс-кампаніямі, пацвердзіць тое ці іншае меркаванне, пазіцыю па аперацыях», — адзначыў Аляксей Уласаў. Ён удакладніў, што пакуль запісы тэлефонных размоў мяркуецца захоўваць на працягу года, але гэты тэрмін можа карэктавацца.

У комплексе

Таксама плануецца ўзмацненне дыстанцыйнага кантролю за аперацыямі на рынку Фор-экс. «Мяркуецца выяўленне аперацый, якія значна адхіліліся ад устаноўленых параметраў — цэн базавых актываў пры адкрыцці і закрыцці пазіцыі. Такія адхіленні сустракаюцца ў нядобрасумленнай практыцы, выяўленнем падобных выпадкаў будзе займацца Нацыянальны форэкс-цэнтр, а параметры будуць устаноўлены Нацбанкам. Само паняцце «істотныя адхіленні» таксама будзе раскрыта ў заканадаўстве», — заявіў спецыяліст.

Аляксей Уласаў падкрэсліў, што беларускае заканадаўства будзе набліжана да еўрапейскага. «Мяркуецца больш поўнае раскрыццё інфармацыі аб дзейнасці форэкс-кампаній не толькі кліентам, але і трэцім асобам. Магчыма, гэта будзе нейкая частка фінансавай справаздачнасці, вынікі працы кампаніі. Праект указа носіць комплексны характар і мяняе нават тэрміналагічныя падыходы. У прыватнасці, плануем, зыходзячы з вопыту ЕС, дадзеную дзейнасць называць інвестыцыйнай. Акрамя таго, плануем гаварыць не пра пазабіржавы рынак Форэкс, а пра рынак беспаставачных пазабіржавых фінансавых інструментаў», — сказаў ён.

3 «плюсам»

Аляксей Уласаў расказаў пра вынікі працы рэгуляванага пазабіржавога рынку Форэкс нашай краіны за два гады, якія прайшлі з дня ўступлення ў законную сілу Указа Прэзідэнта Беларусі ад 4 чэрвеня 2015 года № 231 «Аб ажыццяўленні дзейнасці на пазабіржавым рынку Форэкс».

Паводле ацэнак прадстаўніка Нацыянальнага банка, за гэты час створана шматузроўневая сістэма абароны сродкаў кліентаў, абароны правоў спажыўцоў у рамках заканадаўства. Акрамя таго, прыцягнуты замежныя інвестыцыі, створаны рабочыя месцы. І па-трэцяе, уцягнуты зберажэнні грамадзян у эканамічны абарот і прыцягнуты ў краіну грашовыя сродкі нерэзідэнтаў.

Сістэма абароны сродкаў кліентаў, апроч іншага, уключае ў сябе фарміраванне Нацыянальным форэкс-цэнтрам гарантыйнага фонду з дапамогай унясення ўзносаў з боку форэкс-кампаній (на пачатак 2018 года — 820 тысяч долараў), фарміраванне забеспячальнага капіталу (больш за 1 млн долараў), а таксама выкананне суб'ектамі рынку патрабаванняў да іх знешніх контрагентаў. Па стане на 1 студзеня 2018 года каэфіцыент пакрыцця кліенцкіх сродкаў сродкамі гарантыйнага фонду складае больш за 20 %, што практычна ў тры разы перавышае каэфіцыент пакрыцця дэпазітаў насельніцтва, якія захоўваюцца ў банках, сродкамі агенцтва па гарантаванай кампенсацыі ўкладаў фізічных асоб у банкаўскім сектары краіны.

Па даных прадстаўніка Нацбанка, у 2017 годзе сумарны памер сфарміраванага статутнага фонду беларускіх форэкс-кампаній склаў 4 млн рублёў, у тым ліку нерэзідэнтамі ўнесена 3,6 млн рублёў (90 %). Такая высокая доля замежнага капіталу тлумачыцца зразумеласцю профільнага беларускага заканадаўства замежным інвестарам. Гэта забяспечыла стварэнне больш як 100 новых працоўных месцаў.

У цэлым, па словах Аляксея Уласава, летась колькасць кліентаў форэкс-кампаній склала больш за тры тысячы чалавек. Было здзейснена больш за 1 млн аперацый на агульную суму (з улікам маржынальнага пляча) 15,6 млрд рублёў. Больш як 70 % аперацый былі завершаны са станоўчым для кліентаў фінансавым вынікам.

Кансалідацыя рынку

Старшыня асацыяцыі развіцця фінансавага рынку Аляксей СІДАРАЎ адзначыў, што дзейнасць АРФІН летась была накіравана на фарміраванне прававога асяроддзя ўдзельнікаў пазабіржавога рынку Форэкс, павышэнне фінансавай адукаванасці насельніцтва і супрацьдзеянне нядобрасумленным практыкам.

«Для нас вельмі важна не толькі наладзіць супрацоўніцтва паміж дзяржаўнымі органамі і членамі асацыяцыі, але і аказаць падтрымку ўдзельнікам форэкс-рынку і спрыяць іх развіццю на тэрыторыі Беларусі, — сказаў Аляксей Сідараў. — Адным з вынікаў дзейнасці мінулага года з'яўляецца кансалідацыя большасці ўдзельнікаў пазабіржавога рынку Форэкс нашай краіны ў складзе АРФІН. Гэта дазваляе казаць аб іх прыхільнасці ўстойліваму развіццю і аказанню якасных паслуг. Важна таксама адзначыць эфектыўнасць наладжанага супрацоўніцтва асацыяцыі з рэгулятарам, па выніках узаемадзеяння з якім у цэлым улічана больш за 95 % прапаноў па ўдасканаленні заканадаўства».

Абараніць патэнцыйных інвестараў

Старшынёй было таксама адзначана, што сёлета плануецца пашырыць дзейнасць па аб'яднанні ўсіх удзельнікаў пазабіржавога рынку Форэкс і працягнуць працу, накіраваную на ўдасканаленне рэгулятарнага асяроддзя, у тым ліку па абароне кліентаў кампаній. Адным з важных напрамкаў работы Асацыяцыі развіцця фінансавага рынку з'яўляецца супрацьдзеянне нядобрасумленнай рэкламе, якая садзейнічае ўключэнню грамадзян краіны ў інвесціраванне сваіх грашовых сродкаў неправеранымі і часам ашуканскім арганізацыям, а таксама наносяць страты рэпутацыі форэкс-кампаній.

Сяргей КУРКАЧ

❍ **У тэму**

ПАШЫРАНЫ ПЕРАЛІК ЗАМЕЖНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

Пастановай праўлення Нацбанка № 132 пашыраны круг замежных арганізацый, з якімі маюць права ўзаемадзейнічаць беларускія форэкс-кампаніі пры хэджаванні рызык.

У адпаведнасці з заканадаўствам, беларускія суб'екты пазабіржавога рынку Форэкс абавязаны здзяйсняць аперацыі з беспаставачнымі пазабіржавымі фінансавымі інструментамі выключна з замежнымі фінансавымі інстытутамі, якія ажыццяўляюць дзейнасць у рэгуляваных юрысдыкцыях пад эфектыўным кантролем (наглядам). Пералік такіх юрысдыкцый устанаўліваецца Нацыянальным банкам і на дадзены момант змяшчае 39 арганізацый.

Пастанова № 132 дапаўняе названы пералік Швейцарскай службай па наглядзе за фінансавым рынкам (Swiss Financial Market Supervisory Authority) і Аўстралійскай камісіяй па каштоўных паперах і інвестыцыях (Australian Securities and Investments Commission). Названыя юрысдыкцыі характарызуюцца высокім узроўнем развіцця і ўстойлівасці фінансавага рынку, а таксама эфектыўнай сістэмай прававога рэгулявання і нагляду за яго ўдзельнікамі.

Прынятае рашэнне дазволіць беларускім суб'ектам пазабіржавога рынку Форэкс аптымізаваць працэс кіравання рызыкамі, а таксама забяспечыць стварэнне ўмоў для далейшага эфектыўнага і празрыстага развіцця пазабіржавога рынку Форэкс.

ЧАКАННЕ СЯЎБЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Укладзена каля 85 тысяч рублёў бюджэтных грошай, дапамога аказана раённым выканаўчым камітэтам, гаспадарка таксама затраціла 30 тысяч рублёў уласных сродкаў на рамонт тэхнікі. У нас трэба засеяць ярэвымі 2900 гектараў. З іх 670 гектараў — ранняя ярэвыя культуры. Насенне падрыхтавана, цяпер канчаткова вырашаецца пытанне з пастаўкамі элітнага насення.

Усяго на землях Лоеўшчыны сёлета трэба пасеяць шэсць тысяч гектараў ранніх ярэвых збожжавых і зернебабовых культур. Галоўная задача галіны раслінаводства раёна — пры невысокім бале ўрадлівасці глебы (24,5) палепшыць паказчык выхаду раслінаводчай прадукцыі з аднаго гектара і атрымаць дастатковую колькасць кармоў, адзначае **намеснік начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Лоеўскага райвыканкама Уладзімір ШАЎЧУК:**

— Каля 70 % зямель раёна складаюць пясчаныя, бедныя глебы. Таму імкнёмся максімальна выкарыстоўваць кожны кавалак зямлі, каб быў максімальны выхад прадукцыі з аднаго гектара. На Лоеўшчыне трэба пасеяць шэсць тысяч ранніх ярэвых збожжавых і зернебабовых культур і звыш 11 тысяч га кукурузы.

Усяго на палетках Гомельскай вобласці гэтай вясной будзе працаваць 5,5 тысячы трактароў. У камітэце па сельскай гаспадарцы і харчаванні Гомельскага аблвыканкама паведамілі, што парк тэхнікі сельгаспрадпрыемстваў вобласці ўжо папоўніўся новымі энерганасычанымі машынамі, якія створаць рэзервовы фонд. Стануць па сутнасці механізаваным атрадам хуткага рэагавання.

Цяпер у гаспадарках вобласці поўным ходам ідзе вываз на палі арганічных угнаенняў, назапашванне мінеральных угнаенняў, выбарка насення ярэвых культур. На Гомельшчыне вялікая частка плошчаў — 300 тысяч гектараў ужо засеяная азімымі збожжавымі, якія, дарэчы, у добрым стане. А таму, нават калі Гомельшчына пачне сеяць пазней, чым звычайна, ёсць усе шанцы скончыць сяўбу ярэвых збожжавых у аптымальна сціслыя тэрміны.

Механізатар КСУП «Малінаўка-Агра» Радзій ІБРАГІМАЎ рамантуе кукурузную сеялку.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЧАЛАВЕК З КЕМЕРАВА

На днях мне прысніўся страшны сон. Быццам бы здымаю інтэрв'ю з дыктафона. Раптам чую гук пажарнай сігналізацыі. Спачатку падумала: проста, як звычайна, правяраюць, ці працуе сістэма. Але, калі пранізлівы гук не знік і праз 10 хвілін, у роспачы выбегла на калідор. Кінулася да аднаго аварыйнага выхаду — заблакаваны, да другога — таксама. Нечакана гукі пажарнай сігналізацыі змяніліся на голас Барыса Грабеншчыкова: «Я позвонил своей маме, / И мама была права — / Она сказала: «Немедля звони / Человеку из Кемерова».

Гэтая песня гучыць у маёй галаве з 25 сакавіка. З таго самага дня, калі ў Кемераўскім гандлёвым цэнтры здарылася трагедыя. Самае жахлівае ў ёй — гэта дзіцячыя званкі...

У той дзень Аляксандр Лілевяль прывёў у «Зімнюю вішню» трох сваіх дачушак (малодшай было пяць гадоў, старэйшым па 11) на мультфільм «Шэрлак Гномс». Набыў ім папкорн і праводзіў у глядзельную залу. А сам спусціўся з 4-га паверха на першы — чакаць канца сеанса. Трывожны званок ад дачкі атрымаў праз паўтары гадзіны... Дзяўчынка сказала тату, што дзверы кіназалы зачыненыя, няма чым дыхаць, шмат дыму. Мужчына, не раздумваючы, кінуўся на дапамогу. Але, надыхаўшыся чадным газам, ледзь не страціў прытомнасць. А дачка ўсё тэлефанавала тату... Гэта гісторыя толькі адной сям'і. Пажар у Кемераве закрануў больш за паўсотні.

Амаль адразу пасля трагедыі ў сацыяльных сетках з'явіліся парады для бацькоў: «Пажар у Кемераве! Навучыце сваіх дзяцей!» «Паспрабавала расказаць Улі пра тэхніку бяспекі падчас пажару, — дзеліцца знаёмая, — у прыватнасці, пра неабходнасць пасікаць на шалік ці іншы прадмет адзення. А яна кажа: «Фу, уяві, мы сабраліся на дзень нараджэння, я надзела прыгожую сукенку, прыйшла ў забаўляльны цэнтр, а там пажар. Як я пасікаю на сукенку, а потым пайду на дзень нараджэння?» Малеча яшчэ не можа зразумець, што дзень нараджэння можа і не настаць...»

Сапраўды, у пяцігадовым узросце дзіця не ўсё можа зразумець. Але тым не менш расказваць пра бяспеку трэба. Прычым, і ў тры гадзікі, і ў пяць, і ў 25. Першае правіла выхаду з задымленага памяшкання — што трэба дыхаць праз мокрую тканіну — павінен ведаць кожны чалавек. Але ж вады з сабой можа не аказацца... Можна таксама пагуляць з дзецьмі ў «Знайдзі выхад». Прыходзячы ў любы будынак, першай справай глядзіце, куды б вы пабеглі ў выпадку пажару.

...Хоць, дай божа, каб гэтыя веды ніколі не спатрэбіліся.

А вось гэта ўжо залежыць выключна ад нас, дарослых. Пасля трагедыі ў Кемераве кожны павінен зазірнуць у сябе. І задаць сабе пытанне: што асабіста я магу зрабіць, каб падобнае не паўтарылася?

Калі вы вырашылі адкрыць гандлёвы цэнтр, у першую чаргу думайце не пра прыбытак, а пра бяспеку людзей, якія давяраюць вам сваё жыццё. Калі вы інжынер па тэхніцы бяспекі, то праводзьце рэальныя інструктажы, курсы эвакуацыі разам з МНС. А не проста, як у нас гэта часта бывае, прыносьце журнал на подпіс. І прадмет АБЖ у школах павінен быць не дзеля галачкі. І калі кожны будзе адказна ставіцца да сваіх абавязкаў, то верагоднасць трагедыі, хочацца верыць, знізіцца да мінімуму.

«Як жа можна было выключыць пажарную сігналізацыю? Як можна было замкнуць дзверы кіназалы? (І куды падзеўся дарослы чалавек з ключом?)» І такіх ЯК чую вельмі шмат апошнімі днямі ад самых розных людзей. Але самае галоўнае пытанне, якое зараз стаіць перад грамадствам: як «разблакаваць» дзверы адказнасці, перастаць спадзявацца на «ўдачу» і «пранясе»?

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Сямейная газета

Выпуск № 6 (97)

■ Чым багатыя?

СЕЗОНЫ ВЕРЫ,

АБО Ў ШАФЕ З АДЗЕННЕМ — УСЁ ЖЫЦЦЁ

Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

Вера ў плюшавым паліто, якое яна «дастала» па знаёмстве ў краме ў сябе на Валожыншчыне. На ёй хустка з кветкамі, якая называецца шаліноўка. Менавіта гэтая хустка была на Веры, калі яна пазнаёмілася з будучым мужам Сяргеем.

Першага студзеня Веры Перапечы споўніўся 91 год. Усё сваё жыццё яна пражыла ў Валожыне. Выйшла замуж, нарадзіла траіх дзяцей, працавала, гадавала ўнукаў. Вера не баіцца старасці і ўспрымае яе як апошні сезон, апошні жыццёвы этап. Яна любіць прыхарошвацца. У шафе з адзеннем — усё яе жыццё. З кожнай сукенкай звязана свая гісторыя, свой успамін.

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

■ Прыклад для пераймання

ФІРМЕННЫ БУЛЁН ЗАМЕСТ ФАСТ-ФУДУ

Фуд-коўч і аўтар праекта «Маміна ежа» Ксенія ВЯЦКАЯ правяла незвычайны ўрок у сталічнай гімназіі № 23

У маім маленстве дзеці звычайна прасілі ў бацькоў купіць што-небудзь салодзенькае. Таму вельмі здзівілася, калі днямі ў краме пачула плач школьніка, які адмаўляўся ісці дадому без... сасісак.

— Я сваім дзецям ніколі не купляю сасіскі, — рэагуе на маю рэпліку Ксенія Вяцкая. — У іх складзе таксама ёсць цукар і мноства іншых таксічных рэчываў. Больш за тое, сасіскі не даюць дзіцячаму арганізму нічога карыснага, толькі забіваюць страўнік, як папера, і выклікаюць прывыканне...

Пасля гэтых слоў фуд-коўч просіць дзевяцікласнікаў пералічыць свае любімыя прадукты, якія змяшчаюць цукар. «Булачкі, цукеркі, газіроўка...» У гэты момант Ксенія дастае з заплечніка шалі, чарку, цукар і паўлітровую бутэльку папулярнага сяроду моладзі газіраванага напітку. І прапануе правесці эксперымент. Дапамагчы выклікаецца малады чалавек з апошняй парты. Ксенія просіць яго прачытаць на этыкетцы склад напітку. Шляхам нескладаных падлікаў высвятляем, што ў адной бутэльцы на 500 мл змяшчаецца ажно 50 (!) грамаў цукру.

Каб наглядна ўявіць, колькі гэта, Ксенія прапануе свайму памочніку адсыпаць у чарку 50 грамаў цукру. Для дакладнасці карыстаюцца шалямі. Потым такі ж эксперымент правялі з маленькім пачкам дзіцячага соку. Аказваецца ў яго складзе ажно 20 грамаў цукру. І гэта пры тым, што сутачная норма для дарослага чалавека — усяго толькі 6 грамаў.

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

— Таму наталіць смагу старайцеся чыстай вадой, а не цукрам, — раіць Ксенія і робіць некалькі глыткоў вады з бутэлечкі, якую заўсёды носіць з сабой.

— А я як піў газіроўку, так і буду піць, бо яна мне вельмі падабаецца, — данеслася з апошняй парты.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Фірменны булён замест фаст-фуду

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Ксенія не разгубілася і прапанавала заўзятаму аматару шкоднага напітку новы эксперымент.

— Выпіць 50 грамаў цукру ў выглядзе газіроўкі можа кожны, а вось паспрабуй з'есці яго ўсухамятку.

— Лёгка, — з гэтымі словамі хлопец узяў чарку з цукрам. Але праз секунду выплюнуў яго ў сметніцу.

— Мы ўжываем вельмі шмат «схаванага» цукру, — працягвае ўрок фуд-коўч. — І не задумваемся, што ён траўмуе гены. Праз гадоў дзесяць вам скажа ваш маленькі сын: «Ты піў газіроўку, а цяпер у мяне дрэнныя зубы». З-за злоўжывання цукрам з'яўляецца не толькі карыес, але і прышчы, гастрыт, язва, псуецца шкілет...

Падобныя дабрачынныя ўрокі Ксенія праводзіць для школьнікаў з задавальненнем.

— Прыходзячы да першакласнікаў, я, магчыма, ужо выхоўваю жонку сваім дзецям *(усміхаецца)*. У мяне два сыны і, можа быць, будуць яшчэ. Дзеці — наша будучыня. І хочацца, каб яны былі здаровымі і прыгожымі, а не хадзілі з чорнымі зубамі. Лічу, што ў школах, акрамя звычайных, павінны праходзіць і такія «ўрокі жыцця». Дзецям падабаецца, калі да іх прыходзяць цікавыя людзі, штосьці расказваюць у нефармальных абставінах. Не ва ўсіх бацькі вядуць здаровы лад жыцця, сартуюць смецце, купляюць толькі карысныя прадукты. А дзецям жа аднекуль трэба браць прыклад. Калі я сказала дзевяцікласнікам, што лепш не набываць малако і сокі з пластыкавымі трубачкамі, бо пластык раскладаецца больш за 100 гадоў, яны не паверылі. Даказвалі, што ўсяго адзіндва. Таму я параіла іх класнаму кіраўніку на наступны нефармальны ўрок запрасіць эколага.

У канцы сустрэчы дзевяцікласнікаў хвалявала адно пытанне: а чым можна замяніць булачкі ды шакаладныя батончыкі?

— Замест батончыка з пальмавым алеем ці глазураванага сырка з'ешце лепш яблык — гэта будзе ў сто разоў здаравей. Школьны фаст-фуд можна замяніць карыснымі маркоўнымі палачкамі ці зробленымі дома бургерамі з фаршу з бараніны. Цудоўная альтэрнатыва ласункам таксама сушаная ці запечаная ў духоўцы садавіна, — параіла Ксенія. І прапанавала дзецям па чарзе дома штосьці выпякаць і на вялікім перапынку частаваць аднакласнікаў смакатой. — Дамашняя выпечка больш карысная, чым крамная, у якую, каб працягнуць тэрмін захоўвання, дадаюць розныя хімічныя рэчывы.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Топ-5 «здаровых» ссабоек, якія падыдуць, як дзецям, так і дарослым

1) Навучыцеся рабіць разнастайныя салаты з агародніны: печаныя бурак ды морква, запраўленыя правансскімі травамі; сыры бурак з апельсінамі і пятрушкай; брокалі і яблыкі...
2) Кавалак дзікай рыбы, прыгатаваны на пары.
3) Крэм-суп з любой агародніны.
4) Сырнікі ці запяканка.
5) Печаная садавіна: яблыкі, грушы.

ПАРАДЫ БАЦЬКАМ АД КСЕНІІ ВЯЦКАЙ:

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

➢ Часта чую ад мам фразу: «Маё дзіця гэта не есць». Менавіта з яе пачынаецца маніпуляцыя ежай. Сучасныя бацькі ўзносяць сваіх крывіначак на п'едэстал, дагаджаюць ва ўсім. Хоць меркаванне мамы і таты для дзяцей павінна быць аўтарытэтным. Да трох гадоў трэба прывіваць здаровы лад жыцця, тлумачыць, што карысна, што не. І, вядома, самім паказваць прыклад. У мяне з дзецьмі спрацоўвае візуальная частка лікбезу. Як толькі пачынаецца «фу, мы гэта не хочам есці», у нас з мужам ёсць нарыхтаваныя карцінкі карыесу. Раю паглядзець усёй сям'ёй фільм «Цукар». Акрамя таго, у інтэрнэце ёсць мноства займальных адукацыйных дзіцячых фільмаў пра шкоду таго ж самага цукру ці глютэну. Нават самыя вялізныя нехачухі, калі пазбавіць іх магчымасці перакусваць абы-чым, праз два-тры дні рэальна згаладаюцца і з задавальненнем будуць уплятаць булён.

➢ Раю бацькам не ігнараваць субпрадукты, набываць мяса на касцях. З іх атрымліваецца шыкоўны, карысны булён. Выварка з касцей, коснага мозгу — гэта асноўнае пажыўнае рэчыва для арганізма, які расце. Але большасць дарослых чамусьці аддаюць перавагу курыным грудкам, вырашчаным на гармонах. І пры гэтым многія яшчэ ўмудраюцца некалькі разоў зліваць навар, каб было не так тлуста.

Я ўсё дома гатую на косных булёнах. І, як маці, вельмі рада, што кожную раніцу мае дзеці перад тым, як ісці ў садок, просяць некалькі яго лыжачак. Я шчаслівая, бо яны абароненыя. Мне здаецца, я, дзякуючы булёну, дапамагла сваім дзецям быць здаровымі.

➢ Адбіць цягу падлеткаў да фаст-фуду — так званай смеццевай ежы — няпроста, але рэальна. У мяне часта тусуюцца дзеці сястры — школьнікі. Дык вось я заўважыла: галоўнае, каб у доме была ежа і прыгожая абгортка для яе. Калі я ў стылёвы тэрма-кубак наліваю суп-пюрэ, яны з задавальненнем ідуць з ім па горадзе і яго папіваюць. Замест таго, каб есці чыпсы. Тым больш зараз у модзе здаровае харчаванне, і нават падлеткаў можна пераканаць, што гэта крута. Прапануйце сваёй дачцэ: «Пайшлі разам выберам ланчбокс з тваімі любімымі персанажамі. Абклей яго налепкамі і можаш сама складаць усё, што табе падабаецца». Калі ў доме ёсць здаровая ежа, то дзіця яе і пакладзе. А калі адны сасіскі, паўфабрыкаты ды булачкі, дык дзіця, вядома, прыхопіць з сабой менавіта іх, бо гэта прасцей.

➢ Добра, каб дзеці ўдзельнічалі не толькі ў сумесных гатоўках, але і ў закупцы прадуктаў. Разам хадзіце па крамах, чытайце этыкеткі і прымайце рашэнне: што браць, а без чаго можна і абысціся, бо гэта шкодна.

➢ Адмоўцеся ад крамнага кетчупу (маянэзу і іншых соусаў). Набывайце звычайную таматную пасту. Дадавайце ў яе соль, спецыі і трошкі гарачай вады — атрымаецца кетчуп.

➢ Не раю набываць прамысловыя ёгурты. Бо ў іх няма сэнсу. Жывыя бактэрыі не могуць захоўвацца тыднямі. Пачніце гатаваць сапраўдныя жывыя ёгурты самастойна. Гэта не складана. Асабіста я аддаю перавагу фермерскім малочным прадуктам. Зараз лёгка можна знайсці ў інтэрнэце дастаўку хатняга малака, вяршкоў і ўжо самастойна пры дапамозе сухой бактэрыяльнай закваскі рабіць ёгурт. Так, з непрывычкі ўсё гэта здаецца шалёна складаным. Але як падумаю, наколькі складанейшы шлях у кучы выкінутых мною слоічкаў ад ёгурту, — мой выбар на карысць такой дастаўкі тут жа становіцца відавочным. Ды і навошта мне есці ёгурт з адной сумнеўнай бактэрыяй, калі я магу зрабіць ажно з дзевятнаццаццю?

➢ На сваіх кансультацыях я звычайна раздаю мамачкам спіс. Там шмат відаў мяса, гародніны, круп, мукі... Жанчыны прызнаюцца, што большасць з гэтых прадуктаў яны нават не каштавалі. Таму раю ўсім разнастаіць рацыён сваёй сям'і, у ліку іншага дадаць у яго перапёлак, лівер, хатнія сыры, расткі пшаніцы, сельдэрэй, пастарнак, маш, сачавіцу, нут... Прычым для гэтага не патрэбна шмат грошай.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
На 31 декабря 2017 года

Организация	ОАО «Белсчеттехника»
Учетный номер плательщика	100064838
Вид экономической деятельности	Ремонт машин и оборудования общего и специального назначения
Организационно-правовая форма	Акционерное общество
Орган управления	Совет Директоров
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	220114, г. Минск, ул. Ф. Скорины, 14-226

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	17 646	18 324
Нематериальные активы	120	49	–
Вложения в долгосрочные активы	140	1	–
Долгосрочные финансовые вложения	150	1	1
ИТОГО по разделу I	**190**	**17 697**	**18 325**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	1477	1041
в том числе: материалы	211	1299	859
готовая продукция и товары	214	178	182
Расходы будущих периодов	230	16	107
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	8	–
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	1788	1015
Краткосрочные финансовые вложения	260	–	–
Денежные средства и их эквиваленты	270	382	113
ИТОГО по разделу II	**290**	**3671**	**2276**
БАЛАНС	**300**	**21 368**	**20 601**
Собственный капитал и обязательства	**Код строки**	**На 31 декабря 2017 года**	**На 31 декабря 2016 года**
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	8776	8776
Резервный капитал	440	1	1
Добавочный капитал	450	6421	6453
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	1538	1544
ИТОГО по разделу III	**490**	**16 736**	**16 774**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	2472	1480
Отложенные налоговые обязательства	530	18	–
ИТОГО по разделу IV	**590**	**2490**	**1480**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	1516	1224
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	–	–
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	626	944
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	– 6	– 274
по авансам полученным	632	115	101
по налогам и сборам	633	255	329
по социальному страхованию и обеспечению	634	55	62
по оплате труда	635	160	138
прочим кредиторам	638	35	40
Доходы будущих периодов	650	–	179
ИТОГО по разделу V	**690**	**2142**	**2347**
БАЛАНС	**700**	**21 368**	**20 601**

ОТЧЕТ
о прибылях и убытках
за январь – декабрь 2017 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 года	За январь – декабрь 2016 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	8 228	8 054
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(6710)	(6442)
Валовая прибыль	030	1518	1612
Управленческие расходы	040	(865)	(793)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	653	819
Прочие доходы по текущей деятельности	070	272	577
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(1 018)	(896)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	(93)	500
Доходы по инвестиционной деятельности	100	172	124
В том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	126	1
проценты к получению	103	13	37
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	33	86
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(155)	(87)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(134)	(1)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(21)	(86)
Доходы по финансовой деятельности	120	366	468
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	366	468
Расходы по финансовой деятельности	130	(306)	(974)
в том числе: проценты к уплате	131	(61)	(175)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(245)	(799)
Наименование показателей	**Код строки**	**За январь – декабрь 2017 года**	**За январь – декабрь 2016 года**
1	2	3	4
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	77	(469)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	(16)	31
Налог на прибыль	160	(4)	(31)
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	(18)	–
Чистая прибыль (убыток)	210	(38)	–
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	32	
Совокупная прибыль (убыток)	240	(6)	–

Руководитель В. Ф. Хацкевич

Главный бухгалтер В. Н.Астапов

27 марта 2018 г.

Аудитор – индивидуальный предприниматель Шитикова Елена Вацлавовна
УНП 190087364; квалификационный аттестат № 0001032
выдан Минфином РБ 26.08.2003 г.;
Адрес: г. Минск, ул. Руссиянова, 12/17; моб. 8 029 750 38 52;
Расчетный счет 3013561750011 в ОАО «Белинвестбанк» ЦБУ 527 г. Минска
ОАО «Белинвестбанк», код 153001739, г. Минск, ул. Ленина, 16.

23 марта 2018 г. г. Минск
Исх. № 02/03

Аудиторское заключение по индивидуальной бухгалтерской отчетности

Открытого акционерного общества «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» (ОАО «Белсчеттехника»). За период с 1 января 2017 года по 31 декабря 2017 года.

Генеральному директору ОАО «Белсчеттехника» В. Ф. Хацкевичу.

Местонахождение: 220114, г. Минск, ул. Скорины, д. 14, к. 226.

Открытое акционерное общество «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники», создано приказом Минского городского комитета по управлению государственным имуществом и приватизации Республики Беларусь от 21.12.1994 г. № 421 путем преобразования государственного предприятия «Минский опытно-экспериментальный завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» в соответствии с законодательством о приватизации государственной собственности и законодательством об акционерных обществах, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100064838, сокращенное наименование: ОАО «Белсчеттехника». Общество реорганизовано в форме присоединения к нему открытого акционерного общества «Каскад-93», зарегистрированного решением Минского горисполкома от 29.09.2000 г. № 1099, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100016908.

Аудиторская организация: **аудитор** – индивидуальный предприниматель Шитикова Елена Вацлавовна. Юридический адрес: 220141, Беларусь, г. Минск, ул. Руссиянова, 12/17. Телефон/факс: 8 029 750 38 52.

Квалификационный аттестат № 0001032, выданный на основании приказа Министерства финансов Республики Беларусь от 26.08.2003 г.

Свидетельство о государственной регистрации № 0011600 от 4 апреля 2000 года. Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190087364.

Заключение по бухгалтерской отчетности

Мною проведен аудит прилагаемой бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчеттехника», состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2017 г., отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к бухгалтерской отчетности за 2017 год.

Обязанности руководства аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности

Руководство ОАО «Белсчеттехника» несет ответственность за составление и представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для составления бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Обязанности аудиторской организации

Я несу ответственность за выраженное мною аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

Мною проведен аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской отчетности.

В ходе аудита мною были выполнены аудиторские процедуры, направленные на получение аудиторских доказательств, подтверждающих значения показателей бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчеттехника», а также другую раскрытую в ней информацию. Выбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке риска существенного искажения бухгалтерской отчетности мною рассматривалась система внутреннего контроля ОАО «Белсчеттехника», необходимая для составления бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы.

Аудит также включал оценку применяемой учетной политики, обоснованности учетных оценок и общего содержания бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчеттехника».

Я полагаю, что в ходе аудита мною были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

Аудиторское мнение

По моему мнению, бухгалтерская отчетность ОАО «Белсчеттехника», сформированная в соответствии с требованиями законодательства по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отчетность аудируемого лица отражает его финансовое положение на 1 января 2018 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения (движение денежных средств) за 2017 год в соответствии с применимой основой составления и представления индивидуальной бухгалтерской отчетности.

(Руководитель или иное уполномоченное лицо аудиторской организации или аудитор, осуществляющий деятельность в качестве индивидуального предпринимателя).

Е. В. Шитикова

(Дата подписания аудиторского заключения по бухгалтерской отчетности)
23 марта 2018 г.

«ЕШЦЕ СЕЛЯДЗЕЦ, РАДУЙЦЕСЯ І СПЯВАЙЦЕ»

Заснавальніца праекта «Радзіны» пра патрэбы жанчыны ў родах ды доўгачаканы прыезд Мішэля Адэна

Вераніка ЗАЎЯЛАВА па прафесіі юрыст. Пасля таго як нарадзіла другое дзіця, ёй захацелася больш актыўна дапамагаць іншым жанчынам, дзяліцца сваімі ведамі і досведам. Так тры гады таму на свет з'явіўся інфармацыйна-асветніцкі праект «Радзіны».

Мішэль АДЭН у Кіеве з украінскімі перынатальнымі спецыялісткамі.

— Вераніка, з якімі пытаннямі да вас як да юрыста, які спецыялізуецца на тэме дзетанараджэння і цяжарнасці, часцей за ўсё звяртаюцца жанчыны?

— Апошнім часам яны звяртаюцца да мяне больш як да псіхолага *(смяецца)*. Ну, напрыклад, тэлефануюць і пытаюцца: «Як мне памяняць доктара ў жаночай кансультацыі?» Кажу ім, што правы пацыента даволі дасканала сфармуляваны ў законе «Аб ахове здароўя», у тым ліку і права выбару медыцынскага работніка. Але шмат залежыць ад вашага ўмення дамаўляцца і камунікаваць. Мая задача часта заключаецца ў тым, каб надаць цяжарнай упэўненасць у сваіх сілах, дапамагчы сфармуляваць патрэбы. Але, вядома, трэба і ведаць, як абараніць свае правы, выкарыстоўваючы адміністрацыйныя працэдуры.

А вось права выбару доктара і акушэркі ў нашых раддамах рэалізуецца пакуль вельмі рэдка. Большасць беларусак нараджае з дзяжурнай брыгадай. Дай бог здароўя тым людзям, якія, прынамсі ў 6-м сталічным і ў Гродзенскім раддамах, далі магчымасць жанчынам афіцыйна выбіраць урача, пазнаёміцца з ім загадзя. Калі ты ведаеш чалавека, які будзе прымаць у цябе роды, то адчуваеш сябе ў бяспецы, больш упэўнена.

Думаю, адным з магчымых варыянтаў рашэння гэтай праблемы было б аб'яднанне жаночых кансультацый з раддамамі. Мы летась правялі сацыялагічнае апытанне сярод жыхарак Мінска і абласных гарадоў. Дык вось жанчыны хацелі б, каб тыя ўрачы, якія суправаджаюць іх падчас цяжарнасці ў жаночай кансультацыі, прымалі ў іх роды.

— Ведаю, што вы папулярызуеце сярод беларускіх цяжарных такі інструмент, як «План родаў». Можаце расказаць пра яго падрабязней?

— План родаў — гэта пісьмовая заява жанчыны аб тым, дзе, з кім і як яна хоча нараджаць. Такі дакумент актыўна выкарыстоўваецца цяжарнымі многіх краін для ўзгаднення сваіх інтарэсаў у аказанні медпаслуг у родах. У паняцце «як» уваходзіць: партнёрскія роды ці без суправаджальніка (мужа, мамы, сястры, сяброўкі, іншага чалавека), згода або адмова ад прымянення стымулюючых ці абязбольвальных медыкаментаў, час перарэзання пупавіны, згода ці адмова ад прышчэпак і іншае. Улічваючы, што роды не найлепшы час для таго, каб займацца ўзгадненнем нейкіх пажаданняў, раю ўсё гэта зрабіць загадзя.

> **«Будучай маці варта забяспечваць сабе пэўны ўнутраны спакой і здаровы лад жыцця. Пра гэта павінна паклапаціцца не толькі сама цяжарная, але і тыя, хто яе акружае».**

— На ваш погляд, нараджаць лепш з партнёрам ці без?

— Лепш з партнёрам. У клінічных пратаколах ёсць выдатныя нормы, што жанчыне трэба забяспечваць немедыцынскае абязбольванне ў родах. Яна павінна мець магчымасць рухацца, схадзіць у душ. Але ў гэтым часта патрэбна дапамога. Ахто гэта будзе рабіць, як не партнёр? Калі ты ляжыш на спіне пад кропельніцай аксітацыну (гэта досвед маіх першых родаў), ствараюцца ўсе ўмовы для паталагічнага, вельмі страшнага болю, які спыняе роды. Калі можна мяняць пазіцыі, свабодна дыхаць, разняволіцца і адчуваць сябе ў бяспецы (так праходзілі мае другія роды), то гэты боль — вельмі зямны, перажывальны. У нейкі момант партнёр табе зробіць масаж, заварыць цёплай гарбаткі, абдыме, супакоіць... Прысутнасць побач знаёмага чалавека ўсяляе ўпэўненасць і спакой. Калі няма напружання, страху ды паталагічнага болю, — ад родаў можна нават задавальненне атрымліваць.

Праўда, у Беларусі не вельмі распаўсюджаныя партнёрскія роды. Па выніках даследавання мы ўбачылі, што толькі каля 16 % апытаных нараджаюць з партнёрамі. У больш як 90 працэнтах выпадкаў гэта ўсё ж такі муж. У той жа час жанчыны кажуць пра тое, што калі б было менш перашкод, то нараджалі б з партнёрам болей за 60 %. Пры гэтым яны хацелі б усё ж такі мець магчымасць выбару, каб гэта быў не толькі блізкі сваяк, але і прафесійная памочніца ў родах, якой яна давярае і з якой можа адчуваць сябе ў бяспецы. Бо не заўсёды нехта са сваякоў гатовы да партнёрскіх родаў.

— Можаце расказаць пра ўласны досвед партнёрства ў родах?

— 5 гадоў таму я для сябе арганізавала роды з доўлай. У яе быў пэўны досвед у немедыцынскім суправаджэнні цяжарных, яна псіхолаг па адукацыі. Калі я прыйшла дамаўляцца пра гэта ў раддом і сказала, што ў якасці партнёра ў родах будзе выступаць не муж (муж займаўся іншымі справамі, якія таксама былі важныя для мяне), было шмат непаразумення. Давялося шмат хадзіць і тлумачыць. У выніку я знайшла паразуменне ў загадчыцы раддома. Але гэта быў няпросты шлях. Раз персанал раддома здзіўляецца пажаданню выбару партнёркі ў родах ці запыту свабоды выбару позы ў родах і інш., значыць, жанчыны не даносяць свой запыт, што ж ім усё ж такі неабходна. І гэта дрэнна.

Роды адной, маючы толькі медыцынскае суправаджэнне (мае першыя роды) і роды ў якасці індывідуальнай паслугі з падтрымкай партнёркі (другія роды) — гэта вялікая розніца. Гэта мае значэнне для здароўя і маці, і дзіцяці. Пра гэта сведчаць і навуковыя даследаванні, і міжнародныя рэкамендацыі ў сферы родадапамогі, і асабісты досвед жанчын.

— Ведаю, што «Радзіны» актыўна дапамагаюць цяжарным, якія апынуліся ў складанай жыццёвай сітуацыі, у тым ліку ў межах праекта «Ты не адна». Што яшчэ карыснага рыхтуеце для беларускіх жанчын?

— Зусім нядаўна мы з аднадумцамі стварылі рэспубліканскае грамадскае аб'яднанне падтрымкі сям'і «Нараджэнне». Шмат планаў на будучыню ў сферы асветніцтва, развіцця прафесій і паслуг, падтрымкі для жанчын падчас цяжарнасці, родаў і мацярынства. Але ў дадзены момант жыву прадчуваннем прыезду славутага доктара-акушэра з Вялікабрытаніі Мішэля Адэна. У лютым мы правялі тэлемост пра патрэбы жанчын падчас родаў з яго ўдзелам. Відэазапіс зараз знаходзіцца ў сеціве ў свабодным доступе. Што вельмі прыемна, пасля тэлемоста Мішэль Адэн атрымаў запрашэнне ад нашага Міністэрства аховы здароўя ўдзельнічаць у Кангрэсе па праблемах рэпрадуктыўнай медыцыны. Акрамя гэтага, мы ладзім 26 красавіка яго сустрэчу з усімі ахвотнымі — жанчынамі, сем'ямі, спецыялістамі. Падобны дзённы трэнінг-семінар «Лёгкія роды і нараджэнне здаровага дзіцяці» пройдзе ў нашай краіне ўпершыню.

— Чаму прыезд Мішэля Адэна такі значны для нашай краіны?

— Падчас другой цяжарнасці мне трапіла ў рукі кніга спадара Адэна «Адраджэныя роды». А два гады таму я наведала семінар, які гэты легендарны чалавек праводзіў у Кіеве. Пасля вяртання дадому прачытала ўсе яго кнігі, якія ёсць у перакладзе. І мне захацелася дзяліцца яго ведамі. Таму паслала некалькі кніг пра кесарава сячэнне, эвалюцыю і роды ў нашы беларускія ўніверсітэты. Увогуле часта дару іх медыкам. Мішэль Адэн вельмі дасведчаны доктар акушэр-гінеколаг, навуковец, даследчык. Ён змяніў да лепшага сусветную акушэрскую практыку і дае веды пра роды і здароўе людзям па ўсім свеце. У ліпені яму споўніцца 88 гадоў. Але той прафесійны расклад, які ён мае, — удзел у розных мерапрыемствах, напісанне кніг — проста ўражвае.

Мы доўга вялі перамовы з Мішэлем, натхняючы яго на прыезд у Беларусь. Ведаеце, што было адной з перашкод і што паспрыяла гэтаму візіту? Быў візавы рэжым. Гэта перашкода для чалавека, які шмат ездзіць па ўсім свеце: аддаваць некуды свой пашпарт, марнаваць час. А зараз ёсць пяцідзённы бязвізавы перыяд, на гэтыя пяць дзён ён і прыедзе.

> **«Жанчыны хацелі б, каб тыя ўрачы, якія суправаджаюць іх падчас цяжарнасці ў жаночай кансультацыі, прымалі ў іх роды».**

Дарэчы, некалькі гадоў таму Мішэль Адэн прыязджаў у Расію па запрашэнні міжведамаснай групы ў сферы нацыянальнага праекта па ахове здароўя і дэмаграфічнай палітыцы і бяспецы. Гэта значыць, яго веды выкарыстоўваюцца і ў распрацоўцы дэмаграфічнай палітыкі, якая ў прыярытэце і ў нас.

У яго ёсць адказы на самыя розныя пытанні. Як зацяжарыць? Як пражываць перыяд цяжарнасці і родаў, каб захаваць здароўе — сваё і дзіцяці? Як падрыхтавацца да родаў? Чаму жанчыны нараджаюць цяжка? Як нарадзіць лёгка? Спецыялістам ён кажа пра работу гарманальнай сістэмы, эпігенетыку, эпідэміялогію, фарміраванне мікрабіёма, умовы бяспечнасці аперацыйнага ўмяшання ў роды (аперацыя кесарава і інш.). Ён у курсе ўсіх самых сучасных даследаванняў, якія ёсць у сферы дзетанараджэння.

Але самае галоўнае, ён дае навукова абгрунтаваныя рэкамендацыі адносна ўніверсальных патрэб жанчыны ў родах. Сярод іх адсутнасць яркага святла ды неабходнасці думаць і размаўляць, адчуванне бяспекі. Менавіта гэтую інфармацыю, на мой погляд, трэба даносіць да нашых спецыялістаў. Гэта здаецца вельмі простым. Але важна зразумець гэтую прастату. І гэта прастата, якая прайшла праз складанасць: некалькі дзесяцігоддзяў акушэрскай і навуковай працы.

Вераніка ЗАЎЯЛАВА з сынам Андрэем і дачкой Камілай закрываюць сезон зімовай рыбалкі пад Браславам.

— Вераніка, што б вы параілі жанчыне, якая першы раз зацяжарыла?

— Мне падабаецца фраза Мішэля Адэна: «Жанчыне, каб добра нарадзіць, трэба быць як мага больш здаровай і шчаслівай». І парада зноў жа ад яго: «Ешце сардзіны, радуйцеся і спявайце». Дарэчы, для расіян некалькі гадоў таму Адэн адаптаваў яе, казаў «Ешце селядзец...». Каб сардзіны доўга не шукаць *(усміхаецца)*. Трэба ствараць для сябе такія ўмовы, каб радасці было больш, а трывогі менш. Пра гэта піша ў сваёй кнізе «Радзільныя звычаі і абрады Беларусі» і даследчыца Таццяна Кухаронак. Там шмат пра тое, што традыцыйна было прынята: будучай маці варта забяспечваць сабе пэўны ўнутраны спакой і здаровы лад жыцця. Пра гэта павінна паклапаціцца не толькі сама цяжарная, але і тыя, хто яе акружае. Шукайце маладых маці з пазітыўным досведам, кансультантаў, якія могуць даць упэўненасць і спакой. Чытайце спецыялізаваную літаратуру, але толькі правераную. Бо разуменне жанчынай таго, што з ёй адбываецца, можа зрабіць роды больш лёгкімі, мінімізаваць імавернасць медумяшання. І паклапаціцеся загадзя пра спрыяльныя ўмовы для сваіх родаў. Зараз, дзякуй богу, у і нашай краіне ёсць розныя магчымасці. Ствараюцца нават «хатнія» палаты. Хоць, праўда, дарагія пакуль. І прыходзьце 26 красавіка дзеля ведаў і натхнення на сустрэчу з Мішэлем Адэнам у Мінску (падрабязнасці на oden.radziny.by).

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Сямейная пошта

БАБУЛІНА НАВУКА

Раней людзі былі больш уважлівымі. Назіралі за рознымі прыроднымі з'явамі. Гэта была іх надзённая патрэба, бо ў большасці сялянскіх дамоў нават гадзіннікаў не трымалі. Тым не менш мая бабуля магла вызначыць час не толькі днём, але нават ноччу. Тую, народную, мудрасць перадала і мне.

Памятаю, калі я ў маленстве пасвіла кароў, то мерала сваім крокам даўжыню ценю: станеш так, каб ён падаў перад табой, запомніш, дзе канчаецца, і ідзеш. Чатыры крокі — дамоў на абед заганяць каровак.

У раннім дзяцінстве я ўжо магла хутка знайсці на небе Мядзведзіцу. Бабуля яе называла «Апалонічак», або «Вядзерца з карамыслечкам». А іншы раз казала на гэтыя чатыры зорачкі «Сіцечка». Вечарам ці ноччу магла дакладна вызначыць час па тым, як павярнулася гэтае «Сіцечка», ці «Вядзерца».

«Калі ўбачыш, як зорачка «падае» з неба, то гэта нехта памёр і яго душачка пакацілася. Трэба абавязкова прыпыніцца, перахрысціцца і сказаць: «Душы — неба». Так бацькі вучылі сваіх дзяцей з павагай і добразычлівасцю ставіцца нават да невядомага табе чалавека.

Перад Калядамі на Куццю — гэта была самая знатная вячэра, хоць і посная, — сядалі за стол, калі з'яўлялася вячэрняя зорка. Гэта дысцыплінавала, прывучала да парадку. Пад настольнікам было сенца, якое ранічкай неслі кароўцы. Рагуля заўсёды шанавалася ў сям'і, бо яна карміла кожны дзень. Стараліся выганяць яе ў поле як мага раней. Казалі, калі кароўка з расіцай травы пад'есць, то падужэе і малачка больш дасць.

А з якой павагай адносіліся да птушак! О! Як забаранялася разбураць птушыныя гнёзды! Калі скінеш ластаўчына гняздо, то рабацінне пакрые ўвесь твой твар — так страшылі дзяцей і адначасова расказвалі пра карысць птушак. Каб іх не было, то не мелі б людзі ні ягадкі, ні яблычка — усё б чарвякі з'елі.

Лічылася, што калі бусел паселіцца каля тваёй хаты, то, хутчэй за ўсё, шчасце не мінае, а калі бусел пакідае гняздо, то няшчасці згінуць. А яшчэ бабуля казала: як даўганогі ляцець, у любы дзень, то запытайся ў яго, якое будзе надвор'е: «Бусел-калода, што заўтра будзе, дождж ці пагода? (Пагода — гэта добрае надвор'е.) Калі птушка паляціць плаўна, не махаючы крыламі, то будзе суха, а калі будзе махаць, то чакай вятрыску і, магчыма, дождж. Вядома, гэта буслінае прадказанне наконт надвор'я не заўсёды супадала. Як я зараз разумею, так старыя людзі проста вучылі дзетак назіраць за птушкамі. А вось калі ластаўкі нізка лётаюць, то дождж будзе абавязкова.

Жывучы ў вёсцы, шмат чаго трэба ведаць. Каб пасеяць у пару ды ўраджай сабраць своечасова, абавязкова трэба ўмець прадказваць надвор'е. «У маі суха — падцягвай бруха» (значыць, будзе неўраджайны год), — гэтую фразу я часта чула ў дзяцінстве. А бывала, уваходзіць бабуля ў хату і кажа: «Ну, пацяплее: вецер закінуў са Скідзеля (гэта поўдзень)». А калі з Бабраўні закіне, то, значыць, пахаладае (поўнач).

Прадказаць непагоду было вельмі важна, асабліва тады, калі сушылі сена. Мая бабуля, напрыклад, разбіралася ў кветках: якія закрываюцца перад даждждом, якія пад вечар. У нас у вёсцы таксама казалі: «Прыйдзе Ілля — наробіць гнілля», ведалі, што ў гэты час часта ідуць дажджы, таму стараліся нарыхтаваць сена ў больш прыдатныя дні.

Якім будзе надвор'е, вызначалі і па месяцы. Калі ў яго «рожкі» востраныкія, то будзе ясна, суха, а калі тупыя ці месячык, як быццам туманам зацягнуты, — чакай непагадзі. Бабуля навучыла мяне: «Як убачыш першы раз малады месячык, то трэба ў яго папрасіць здароўечка:

Маладзенькі месячык,
Маладая зорачка!
Табе на прыбытачак,
А мне на здароўечка».

Дык нават цяпер, калі ўбачу малады месячык на небе, у думках прамільгнуць гэтыя бабуліны словы...

Яўгенія КУЛЕВІЧ,
в. Сялец, Смаргонскі раён.

■ Незвычайнае хобі

Мара пра ўсходні сад

ЯК СПАРТСМЕН СТАЎ МАЙСТРАМ БАНСАЙ

«Напэўна, у мінулым жыцці я быў кітайцам, — жартуе Аляксандр КАРНЯЛЮК. — Мне вельмі блізкая азіяцкая культура». Былы лёгкаатлет, у маладосці ён хутчэй за ўсіх у Савецкім Саюзе прабягаў стаметроўкі. Але больш за 20 гадоў таму кардынальна змяніў сферу дзейнасці. Цяпер, у свае 67, ён захапляецца мастацтвам бансай. Вырошчвае карлікавыя дрэвы ў талерках, каб круглы год любавацца дома зялёным садам.

Спорту Аляксандр аддаў 45 гадоў свайго жыцця. Спачатку выступаў сам. Быў чэмпіёнам СССР на дыстанцыі 100 метраў. У 22 гады паехаў на Алімпіяду ў Мюнхен (1972 год), дзе ў эстафеце разам з іншымі лёгкаатлетамі заваяваў сярэбраны медаль. А вось на наступныя гульні трапіць не змог.

— Для мяне гэта была вялікая трагедыя. У 26 гадоў я скончыў кар'еру спрынтара і стаў трэнерам зборнай каманды Саюза. Мне было цікава рыхтаваць іншых спартсменаў.

Падапечныя Аляксандра выйгравалі эстафету на Алімпіядзе, станавіліся чэмпіёнамі Еўропы. Але пасля аднаго з чэмпіянатаў вынікамі лёгкаатлетычнай каманды наверсе засталіся незадаволеныя, разагналі трэнераў і сабралі новы склад. Працаваць на больш нізкім узроўні мужчыну не хацелася. Да таго ж у якасці трэнера ён не бачыў для сябе перспектыў. «Вельмі моцна прагрэсіравалі ў спрынце амерыканскія спартсмены, і беламу чалавеку там месца практычна не засталося. А плыць па цячэнні мне было нецікава», — тлумачыць Аляксандр.

Мужчына вырашыў адкрыць у Мінску прыватны спартклуб.

— У мяне там былі лёгкаатлеты з Украіны, Літвы, Латвіі. Адным словам, сабраў эліту, — успамінае Аляксандр. — Знайшоў спонсараў. Плаціў спартсменам добрыя на тыя часы стыпендыі, каля тысячы долараў. Тады камерцыйны спорт толькі развіваўся. За ўздзел у спаборніцтвах атлеты атрымлівалі фінансавую падтрымку ў памеры 5—10 тысяч долараў у залежнасці ад рэйтынгу. Цяпер, вядома, лічбы вышэйшыя.

У 45 гадоў Аляксандр у выніку сышоў са спорту. Пераехаў за горад, ва Уздзенскі раён, каб рэалізаваць сваю іншую мару — зрабіць японскі сад. Кажа, што азеляненнем захапляўся даўно: яшчэ ў мінскай кватэры на лоджыі ў яго быў зімовы сад.

Цяперашні куток прыроды зусім іншых памераў.

— Палову дома захапіў, — смяецца мужчына. — Сад вялікі, 100 «квадратаў» займае. Я нацягаў туды зямлі — машын пяць, напэўна, — расклаў камяні. Зрабіў прыродны ландшафт розных зон — ёсць і горны пейзаж, і пустынны з кактусамі. Вырошчваю мандарыны, фейхоа, гранат. Сад знаходзіцца на паўднёвым баку дома, а пад ім — падвальнае памяшканне, якое ацяпляецца. Бэлькі закрыў полікарбанатам. Знізу цяпло ідзе, зверху сонца свеціць — добры мікраклімат атрымаўся.

Пераехаўшы за горад, былы спартсмен захапіўся мастацтвам бансай. Першым карлікавым дрэвам, якое ён вырасціў, стала сасна. Ёй ужо 25 гадоў. Ёсць у калекцыі Аляксандра граб, ліпа, японскі клён, гранат, дуб. А яшчэ мініяцюрная яблыня, на якой растуць сапраўдныя яблычкі, праўда, памерам з чарэшню. «Ці смачныя? Шчыра — не каштаваў», — усміхаецца мужчына.

Саджанцы ён любіць шукаць у лесе па вясне. Пасля зімы некаторыя дрэўцы, якія былі прыціснуты снегам, маюць цікавую форму. Добра падыходзіць граб, бо яму лёгка надаць патрэбную форму.

Будучы бансай Аляксандр саджае ў талерку. Вырошчвае па тэхналогіі гідрапонікі: асноўнае жыўленне дрэва атрымлівае не з грунту, а з вадкага комплекснага ўгнаення з мікраэлементамі. Таму яно можа расці пры мінімальнай колькасці зямлі і яму не патрэбна вялікая каранёвая сістэма.

— Догляд бансая патрэбны кожны дзень. Ён не з тых хатніх раслін, якія можна ўзяць і на тыдзень забыць. Калі некуды з'язджаю, даручаю дрэвы сваім памочнікам, — кажа Аляксандр.

«Агарода ў мяне няма. Я люблю хадзіць у сад і любавацца ім, а не працаваць на ўраджай».

Майстар умее таксама вырошчваць дрэвы на камені: робіць на ім расколіну і памяшчае туды маленькі саджанец.

Па яго словах, каб з парастка атрымаць бансай, трэба гадоў сем.

— Вы, пэўна, вельмі цярплівы чалавек.

— Разумееце, у мяне няма такой мэты — хутчэй вырасціць бансай. Я не спрабую паскорыць вынік, мне падабаецца назіраць за працэсам.

Цікава, што Аляксандр зусім не дачнік у класічным разуменні. Плантацыі памідораў і гуркоў — гэта не пра яго. «Агарода ў мяне няма. Я люблю хадзіць у сад і любавацца ім, а не працаваць на ўраджай».

Захапленне мастацтвам бансай ён змог ператварыць у спосаб заробку. Карлікавымі дрэвамі ён афармляў некаторыя са сталічных гатэляў. На пытанне «Хто ж там бансай даглядае?» тлумачыць, што заключае з гасцініцамі дагавор на абслугоўванне і раз на тыдзень-два мяняе дрэўцы. Пакуль адны з іх радуюць гасцей, іншыя «рэабілітуюцца» ў Аляксандра дома.

Дарэчы, пра «ўнутранага кітайца». На свой 60-гадовы юбілей мужчына якраз трапіў у Кітай. І хоць не ведаў мовы, адчуваў там сябе вельмі камфортна. Усе 10 дзён, што правёў у той краіне, быў на ўздыме.

— Мне падабаецца культура сузірання. Шкада, што нам яе не хапае. Мы пастаянна занятыя работай, сям'ёй, іншымі клопатамі. Але добра было б знаходзіць час пабыць сам-насам з прыродай, атрымаць асалоду ад яе. Гэта дае ўнутраны супакой.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

❍ У ТЭМУ

Мужчыны таксама... вяжуць

Сярод мужчынскіх захапленняў бываюць не толькі рыбалка, хакей і шахматы. Мы склалі падборку арыгінальных для мужчын хобі.

Вязанне. Цікавы факт: у 1946 годзе нацыянальны амерыканскі конкурс па вязанні кручком выйграў менавіта мужчына. Але такое магчыма не толькі ў Штатах. Напрыклад, жыхар Вілейкі Васіль Чыжыкаў-Кузьмін з дапамогай кручка стварае шапкі, рукавіцы і шалікі. Дагэтуль ён захапляўся пляценнем з вяровак бранзалетаў. А калі трапіў у бальніцу, вырашыў асвоіць і вязанне. З палаты даўно выпісаўся, а хобі засталося. У працоўным наборы мужчыны некалькі кручкоў рознай таўшчыні і кнігі па рукадзеллі.

Бісер. Расіянін Вячаслаў Ціток (інжынер авіякампаніі) «падсеў» на гэты занятак па прыкладзе дачкі і жонкі. Мужчына падганяў іх скончыць адну карціну, каб хутчэй павесіць яе на сцяну, вось спадарыні і заявілі: «Дарабі сам, калі так хочаш». Вячаслаў і ўзяўся за справу. А пасля замахнуўся на карціну з 65 тысяч бісерынак. Вышыўка імі так захапіла мужчыну, што ён ездзіць цяпер са сваімі работамі на конкурсы і выстаўкі.

Вышыўка стужкамі. Гэта было любімае хобі караля Францыі Людовіка XV. Ён часта дарыў прыдворным дамам свае вырабы ў якасці знака ўвагі.

Фларыстыка. Лідскі тэхнік-электронік Віталь Клімянкоў ужо некалькі гадоў складае вясельныя букеты. Ён самавук, ніякіх курсаў не заканчваў. Ствараць кветкавыя кампазіцыі дапамагае інтуіцыя і ўласнае пачуццё прыгожага. Віталь любіць збіраць аб'ёмныя букеты, дзе шмат зеляніны, па якія да яго звяртаюцца не толькі лідчане, але і жыхары іншых гарадоў.

СЕЗОНЫ ВЕРЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

«ГЭТА канец майго жыцця, — кажа яна. — Усё важнае ўжо было і прамінула. Дзяцінства, голад, вайна, каханне, дзеці. Татку расстралялі немцы. Мама тады была цяжарная Галінай, ды нас чацвёра. У памяць пра тату я захоўваю саматканы пояс. Ён ніколі нас не біў, але я была той яшчэ шкодніцай, і аднойчы ён мяне прыстрашыў: як не перастанеш шкоду рабіць, дык добра ад мяне атрымаеш. Я спужалася ды ўжо больш не шкоднічала.

Упершыню пабачыла сябе ў люстэрка, калі мне было гадоў дзесяць. Мы мясцовым яўрэям шчаўе прадавалі. А ў іх дома люстэрка вісела. Я замаркоцілася, калі пабачыла свой адбітак, бо была бледная, хударлявая, у непрыгожую сукенку адзетая. Прыбегла дахаты і плачу. Мама падвяла мяне да вядра з вадою ды сказала, што я самая прыгожая.

«Вось ужо думаю: пара пачынаць раздаваць свае сукенкі. Нашто яны мне? Калі памру, усё павыкідаюць. А так я сама людзям аддам».

За мяшэчак шчаўя нам плацілі пяць капеек. Мы з сястрой купілі пацеркі. Я выбрала салатавага колеру. Пайшла па ваду да студні, схілілася, каб зірнуць, глыбока там ці не, — і бах, мае пацеркі паляцелі долу. Мусіць, і дагэтуль там ляжаць. Як доўга я плакала!

Колькі ўсяго было за тыя гады! Сама дабівалася і атэстата, і працы. Тады асаблівай пісьменнасці ніхто і не вымагаў. Чатыры класы польскай школы, потым прыйшлі Саветы, правучылася адзін год, потым немцы прыйшлі. Да іх у школу я не пайшла. Яны ў юнакі сталі запісваць (маецца на ўвазе арганізацыя «Саюз беларускай моладзі», створаная акупацыйнымі ўладамі. — **Аўт.**). Гэта як піянеры за Саветамі. Я і яшчэ некалькі хлапцоў спужаліся ды ўцяклі. Па вайне скончыла 10 клас у вячэрняй школе. Я ўжо працавала тады ў пашпартным стале. Мела добры почырк, дык мяне адразу ўзялі.

З'явіліся грошы. Я ўжо магла шыць і купляць сабе ўбранне. Сукенкі прыдумлялі самі. Фасоны змалёўвалі з мінакоў у горадзе. Мама рабіла выкрайкі. Мы з сёстрамі страчылі. Я вельмі любіла капялюшыкі. Бывала, паеду ў Мінск у камандзіроўку, абавязкова сабе новы набуду.

Вера ў сукенцы з поясам, які яна захоўвае ў памяць пра бацьку.

Вера ў паліто, якое яна набыла, калі распаўся Савецкі Саюз, каб не прапалі грошы.

Я была фарсістая. Мне падабалася апранацца прыгожа. І кавалераў у мяне была процьма. Але любіла я Сяргея, свайго мужа. Пяць гадоў з ім сябравалі. Ён убачыў мяне, калі я з прыяцелькай шпацыравалі ўзімку па вуліцы. Такая мода ў нашым горадзе была — моладзь збіралася і хадзіла туды-сюды па вуліцах. Хлопцы дзяўчат выглядалі. А потым іх дадому праводзілі.

Я «дастала» сабе плюшавае паліто. Дзядзька да гумовых боцікаў драўляныя абцасікі прыбіў. Мама завязвала мне прыгожую хусту і заколвала брошку, каб усе кветкі было відаць. Сяргей закахаўся ў тую хусцінку. Потым расказваў, што не бачыў ні мяне, ні сяброўку, а толькі кветкі на хустцы. А я думала — чаго гэты салдацік за намі ўсё ходзіць ды ходзіць? Вось так і пражылі з ім трыццаць адзін год. Траіх дзяцей нарадзілі. Жылі дружна. Сварыцца не было калі.

Была тады мода на залатыя зубы. І мне залатыя каронкі захацелася паставіць. Сяргей адгаворваў, але я ўсё адно зрабіла. Часта згадваю, як ён узяў мяне тады на калені, абняў ды сказаў, што кахае.

Сяргей памёр ад анкалогіі пасля Чарнобыля. Згарэў за некалькі месяцаў. Разам з ім памерлі і ўсе яго грошы. І я засталася адна. Дзеці яшчэ вучыліся, трэба было дапамагаць. Аддам ім усю пенсію, а сама — зубы на паліцу пакладу.

На Веры нагавіцы, якія яна купіла, калі ляжала ў бальніцы з анкалогіяй. Жанчына не любіць нагавіцы. У паўсядзённым жыцці яна аддае перавагу сукенкам і спадніцам. Але ў аддзяленні, дзе ляжала Вера, усе былі ў нагавіцах.

У сукенцы, якую ёй падарыла нявестка. Вера была ўжо на пенсіі, калі яе сын ажаніўся. Бацькі нявесткі былі супраць гэтага шлюбу. Вера пасяліла маладых у сябе і дапамагала ім гадаваць першынца.

МАЯ свякруха, як памірала, аддала мне сшыткі з малітвамі. Аднойчы я дапамагла жанчыне вылечыць палец. Проста памалілася над ёю — і боль прайшоў. Потым да мяне сталі хадзіць людзі, прасілі дапамагчы. Я згаджалася. Грошай не брала, а вось ад лусты хлеба не адмаўлялася. Так і выжывала.

Я непрыгожая, даўганосая. Але як сама сябе пахвалю, дык гляджу — і праўда прыгожая! Кожнаму твару свой нос пасуе.

«Я вельмі любіла капялюшыкі. Бывала, паеду ў Мінск у камандзіроўку, абавязкова сабе новы набуду».

Маладыя ўсе прыгожыя. Цэлы альбом гэтых фатаграфій. А жыццё праляцела як адзін дзень. І ў цябе праляціць.

Я вось ужо думаю: пара пачынаць раздаваць свае сукенкі. Нашто яны мне? Калі памру, усё павыкідаюць. А так я сама людзям аддам.

Улюбёнай сукенкі няма. Якую надзену, тая і ўлюбёная. Зараз я пакажу, якое ў мяне багацце! Так, я багатая, толькі няма ў мяне бацькі ды маці».

Аўтарскі праект Таццяны ТКАЧОВАЙ.

Усе сезоны Веры не змясціліся на адной старонцы, працяг глядзіце на сайце zviazda.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2017 года

Организация	ОАО «Универмаг «Солигорск»
Учетный номер плательщика	600024725
Вид экономической деятельности	Розничная торговля и общественное питание
Организационно-правовая форма	Открытое акционерное общество
Орган управления	Солигорский райисполком
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	Минская обл. г. Солигорск, ул Ленина,39

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	3607	3222
Нематериальные активы	120	1	1
Доходные вложения в материальные активы	130	–	462
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	–	462
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	–	–
прочие доходные вложения в материальные активы	133	–	–
Вложения в долгосрочные активы	140	132	103
Долгосрочные финансовые вложения	150	1	1
Отложенные налоговые активы	160	–	–
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	–	–
Прочие долгосрочные активы	180	–	–
ИТОГО по разделу I	**190**	**3741**	**3789**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	2479	2382
в том числе: материалы	211	108	92
животные на выращивании и откорме	212	–	–
незавершенное производство	213	–	–
готовая продукция и товары	214	2371	2290
товары отгруженные	215	–	–
прочие запасы	216	–	–
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	–	–
Расходы будущих периодов	230	7	8
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	3	–
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	91	162
Краткосрочные финансовые вложения	260	–	–
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	175	148
Прочие краткосрочные активы	280	–	–
ИТОГО по разделу II	**290**	**2755**	**2700**
БАЛАНС	**300**	**6496**	**6489**

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	776	776
Неоплаченная часть уставного капитала	420	–	–
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	–	–
Резервный капитал	440	–	–
Добавочный капитал	450	2509	2509
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	475	432
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470		
Целевое финансирование	480		–
ИТОГО по разделу III	**490**	**3760**	**3717**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	–	–
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	–	–
Отложенные налоговые обязательства	530	–	–
Доходы будущих периодов	540	–	–
Резервы предстоящих платежей	550	–	–
Прочие долгосрочные обязательства	560	–	–
ИТОГО по разделу IV	**590**	**–**	**–**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	99	147
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	–	–
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	2637	2625
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	2447	2400
по авансам полученным	632	12	15
по налогам и сборам	633	46	86
по социальному страхованию и обеспечению	634		7
по оплате труда	635	68	60
по лизинговым платежам	636	–	–
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	–	–
прочим кредиторам	638	64	57
Обязательства, предназначенные для реализации	640	–	–
Доходы будущих периодов	650	–	–
Резервы предстоящих платежей	660	–	–
Прочие краткосрочные обязательства	670	–	–
ИТОГО по разделу V	**690**	**2736**	**2772**
БАЛАНС	**700**	**6496**	**6489**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 года	За январь – декабрь 2016 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	10 940	11 237
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(8174)	(8596)
Валовая прибыль	030	2766	2641
Управленческие расходы	040	(454)	(449)
Расходы на реализацию	050	(2281)	(2291)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	31	(99)
Прочие доходы по текущей деятельности	070		82
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(65)	(69)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	(34)	(86)
Доходы по инвестиционной деятельности	100	261	172
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101		–
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	–	–
проценты к получению	103	1	1
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	260	171
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(132)	(31)
в том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(131)	(17)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(1)	(14)
Доходы по финансовой деятельности	120	–	–
в том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	–	–
прочие доходы по финансовой деятельности	122	–	–
Расходы по финансовой деятельности	130	(10)	(16)
в том числе:			
проценты к уплате	131	(10)	(16)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	–	–
прочие расходы по финансовой деятельности	133	–	–
Наименование показателей	**Код строки**	**За январь – декабрь 2017 года**	**За январь – декабрь 2016 года**
1	2	3	4
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	119	125
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	85	39
Налог на прибыль	160	(27)	(17)
Изменение отложенных налоговых активов	170	–	–
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	–	–
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	–	–
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	–	
Чистая прибыль (убыток)	210	58	22
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	–	–
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	–	–
Совокупная прибыль (убыток)	240	58	22
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	–	–
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	–	–

ИНФОРМАЦИЯ
об открытом акционерном обществе «Универмаг «Солигорск» и его деятельности по состоянию на 01 января 2018 г.

Полное наименование, включая организационно-правовую форму – Открытое акционерное общество «Универмаг «Солигорск»; УНП 600024725, ОКПО 02129235, ОКЭД 47190, 56290.

Местонахождение эмитента – 223710, Минская обл., г. Солигорск, ул. Ленина, 39, тел/факс (80174) 22 89 76.

Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в процентах) – 99,0737 в том числе:

Вид собственности	Количество акций, штук	Доля в уставном фонде, %
Коммунальная – всего	1 747 278	99,0737
В том числе: районная	1 747 278	99,0737

Количество акционеров – всего 125

В том числе:

юридических лиц 1, из них нерезидентов Республики Беларусь 0;

физических лиц 124, из них нерезидентов Республики Беларусь 0.

Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя		Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде		тысяч рублей	24,74	15,24
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде		тысяч рублей	15,29	22,15
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)		рублей	0,01403	0,00864
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги)		X	X	X
типа _______		рублей	–	–
типа_______		рублей	–	–
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)		рублей	0,00864	0,01256
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги)		рублей	–	–
типа _______		рублей	–	–
типа_______		рублей	–	–
Период, за который выплачивались дивиденды		месяц, квартал, год	2016 год	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов		число, месяц, год	27.03.2017	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов		число, месяц, год	с 01.04.2017 до 01.05.2017	X
Обеспеченность акции имуществом общества		рублей	2,13	2,11
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего		штук	–	–
В том числе: поступившие в распоряжение общества:		–	–	–
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества	
–	–	–	–	
приобретенные в целях сокращения общего количества акций:				
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук		X
–	–	–	–	X

Среднесписочная численность работающих (человек) – 253.

Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено 20 и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг: розничная продажа в неспециализированных магазинах пищевыми продуктами, включая алкогольные напитки; прочая торговля в неспециализированных магазинах.

Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2017 год: 27 марта 2018 г.

Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения: принять к сведению.

Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети интернет www.univermag-soligorsk.by.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
ПО БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ
Открытого акционерного общества «*УНИВЕРМАГ «СОЛИГОРСК*»
За период с 01.01.2017 по 31.12.2017

Директору ОАО «Универмаг «СОЛИГОРСК»
Инессе Николаевне Волчок

Аудиторское мнение

Мною проведен аудит годовой бухгалтерской отчетности открытого акционерного общества **«Универмаг «СОЛИГОРСК»**.

Место нахождения ОАО «Универмаг «Солигорск»: 223710 РБ, Минская обл.; г. Солигорск, ул. Ленина, д. 39.

Сведения о государственной регистрации: свидетельство о государственной регистрации выдано решением Минского областного исполнительного комитета от 23.12.2010 г. с регистрационным номером УНП 600024725.

Бухгалтерская отчетность **ОАО «Универмаг «Солигорск»** состоит из:

- бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2017 года;
- отчета о прибылях и убытках;
- отчета об изменении собственного капитала;
- отчета о движении денежных средств, закончившийся на указанную дату;
- примечаний к бухгалтерской отчетности.

По моему мнению, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение **ОАО «Универмаг «Солигорск»** по состоянию на 31 декабря 2017 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Я провела аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Мои обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудитора – индивидуального предпринимателя по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего заключения. Мною соблюдался принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики. Я полагаю, что полученные мною аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Обязанности аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организацию системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для подготовки бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке бухгалтерской отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в бухгалтерской отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки бухгалтерской отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудитора – индивидуального предпринимателя по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Цель аудиторской проверки состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей бухгалтерской отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, аудитор применяет профессиональное суждение и сохраняет профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, я выполняю следующее:

– выявляю и оцениваю риски существенного искажения бухгалтерской отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываю и выполняю аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками; получаю аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений бухгалтерской отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;

– получаю понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;

– оцениваю надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованности учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в бухгалтерской отчетности;

– оцениваю правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности и на основании полученных аудиторских доказательств делаю вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если я прихожу к выводу о наличии такой существенной неопределенности, я должна привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в бухгалтерской отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, мне следует модифицировать аудиторское мнение. Мои выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;

– оцениваю общее представление бухгалтерской отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также того, обеспечивает ли бухгалтерская отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Я осуществляю информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Я предоставляю лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что мною были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Аудитор – индивидуальный предприниматель Атрасевич О. В.

Реквизиты аудитора – индивидуального предпринимателя.

Аудитор – индивидуальный предприниматель Атрасевич Ольга Викторовна.

Место нахождения: Минская обл., Минский район, а/г. Ждановичи, ул. Полевая, 17-29.

Сведения о государственной регистрации: Решение Минского райисполкома от 02.06.2000 г., регистрационный номер 690064363.

28 февраля 2018 года

Вниманию акционеров ОАО «Универмаг «Солигорск»!
Информация о выплате дивидендов

Открытое акционерное общество «Универмаг «Солигорск», местонахождение – **223710, Минская обл., г. Солигорск, ул. Ленина, 39,** сообщает.

27 марта 2018 года решением общего собрания акционеров ОАО «Универмаг «Солигорск» принято решение о выплате дивидендов по акциям, принадлежащим акционерам общества. Дивиденды, начисленную на одну акцию, составляют **0,01403 руб. Выплата дивидендов производится**:

работникам Общества одновременно с выплатой заработной платы путем: зачисления на карт-счета, по ведомости в центральной кассе по месту нахождения Общества;

иным акционерам по ведомости в центральной кассе по месту нахождения Общества либо по их заявлению высылать почтовым переводом или перечислять на счет в банке. Расходы по пересылке (перечислению) дивидендов в пределах Республики Беларусь производить за счет средств Общества.

Период выплаты дивидендов – с 01.04.2018 года по 22.04.2018 года.

БЕЛАРУСБАНК

ОАО «АСБ Беларусбанк» информирует вкладчиков об изменении процентных ставок по срочным банковским вкладам в российских рублях

С 29.04.2018 по действующим срочным банковским вкладам **«Интернет-депозит-Тренд Отзывный»** в российских рублях, открытым до 27.03.2018, устанавливаются процентные ставки в следующих размерах:
- на срок 12 месяцев – 3,9 % годовых;
- на срок 18 месяцев – 3,95 % годовых;
- на срок 23 месяца – 4 % годовых.

Установленный размер процентов применяется к вышеуказанным срочным банковским вкладам, по которым не нарушена срочность.

Подробности по телефону 147, на корпоративном сайте www.belarusbank.by и в отделениях «Беларусбанка»

Сохранность и возврат вкладов гарантируется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

Лицензия на осуществление банковской деятельности №1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Процентная ставка по вкладам (депозитам) может быть изменена банком в одностороннем порядке в соответствии с договорами банковских вкладов (депозитов)

Годовой отчет
ОАО «Минский завод отопительного оборудования»
по итогам работы 2017 года

Наименование эмитента:
ОАО «Минский завод отопительного оборудования»
Адрес: 220073, г. Минск, ул. Тимирязева, 29, тел.: 2031225, 2043409, факс 203 14 80, www.radiator.by;
УНП 100008064, ЗАО «Альфа-Банк», ул. Сурганова, 43-47, г. Минск, Республика Беларусь

Наименование депозитария:
ЗАО «Агрокапитал», г. Минск, ул. Революционная, 6В, тел. 2094259, 2094260

Годовое общее собрание акционеров, на котором были утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2017 год, состоялось **28 марта 2018 года.**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС НА 31 декабря 2017г.

Единица измерения, тыс. руб.

Актив	Код стр.	На 31 декабря 2017	На 31 декабря 2016
1. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	54 781	47 110
Нематериальные активы	120	6	6
Доходные вложения в материальные активы	130	18	92
Вложения в долгосрочные активы	140	385	363
Долгосрочные финансовые вложения	150	1	1
Прочие долгосрочные активы	180	–	–
Итого по разделу 1:	**190**	**55 191**	**47 572**
2. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	6205	7637
Расходы будущих периодов	230	4844	5900
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	237	48
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	4736	3985
Краткосрочные финансовые вложения	260	82	82
Денежные средства и их эквиваленты	270	11	29
Прочие оборотные активы	280	–	–
Итого по разделу 2:	**290**	**16 115**	**17 681**
Баланс:	**300**	**71 306**	**65 253**
ПАССИВ			
3. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный капитал	410	5975	5975
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	(5)	–
Резервный фонд	440	9	9
Добавочный фонд	450	38 576	31 375
Непокрытый убыток	460	(32 840)	(24 624)
Итого по разделу 3:	**490**	**11 715**	**12 735**
4. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	18 349	17 370
Прочие долгосрочные обязательства	520	–	–
Доходы будущих периодов	540	–	9
Итого по разделу 4:	**590**	**18 349**	**17 379**
5. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	9773	9546
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	–	843
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	31 460	23 697
в том числе:			
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	18	18
Доходы будущих периодов	650	9	1053
Прочие краткосрочные обязательства	670	–	–
Итого по разделу 5:	**690**	**41 242**	**35 139**
Баланс:	**700**	**71 306**	**65 253**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Наименование показателя	Код стр.	За январь – декабрь 2017 г.	За январь – декабрь 2016 г.
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	24 129	30 018
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	22 051	29 783
Управленческие расходы	040	4665	4657
Расходы на реализацию	050	336	428
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	(2923)	(4850)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	(3904)	(5728)
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	140	(4515)	(4410)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	(8419)	(10138)
Налог на прибыль	160	–	–
Прочие налоги и сборы исчисляемые из прибыли (дохода)	200	–	4
Чистая прибыль (убыток)	210	(8419)	(10 142)

Данные отчетности подтверждены ООО «Белросаудит»

Информация о дивидендах и акциях, количестве акционеров, задолженности по состоянию на 31 декабря 2017 г.

Показатель	Ед. измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего в том числе: юридических лиц: – из них нерезидентов Республики Беларусь физических лиц – из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц лиц лиц лиц лиц	2189 4 2 2185 6	2189 5 3 2184 6
Доля государства в уставном фонде, вид собственности: республиканская	%	35,83	25,83
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	–	–
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	руб.	–	–
Обеспеченность акции имуществом общества	руб.	33,33	36,23
Количество акций, находящихся на балансе общества	штук	–	–
Просроченная дебиторская задолженность	тыс. руб.	2642	1689
Просроченная кредиторская задолженность	тыс. руб.	14 983	12 537
Среднесписочная численность работающих	человек	933	1181

Основные виды продукции, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации — производство радиаторов отопительных чугунных.

Со Сводом правил корпоративного поведения ознакомлены и применяем.

Директор В. А. Булда
Главный бухгалтер С. И. Дударева

Общество с ограниченной ответственностью «КОНТРАКТОР» (юр. адрес: 220088, г. Минск, ул. Первомайская, д. 24, корп. 2, пом. 217; УНП 191758970) сообщает о своей реорганизации путем присоединения Общества с ограниченной ответственностью «ПремияГарант» (юр. адрес: 220088, г. Минск, ул. Первомайская, д. 24, корп. 2, каб. 216; УНП 191437507) на основании Решения № 1 от 23.03.2018 Единственного участника Общества. Правопреемником всех прав и обязательств Общества с ограниченной ответственностью «ПремияГарант» после завершения процедуры реорганизации будет являться Общество с ограниченной ответственностью «КОНТРАКТОР». Требования кредиторов принимаются в письменной форме в течение 30 дней с момента опубликования настоящего уведомления по адресу: 220088, г. Минск, ул. Первомайская, д. 24, корп. 2, 2-й подъезд».

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2017 года

Организация	**ОАО «Белхимэнерго»**
Учетный номер плательщика	100363932
Вид экономической деятельности	Строительно-монтажные работы
Организационно-правовая форма	Открытое акционерное общество
Орган управления	Белорусский государственный концерн по нефти и химии
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	220024, г. Минск, пер. Асаналиева, д. 3

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	3124	3211
Нематериальные активы	120	–	
Доходные вложения в материальные активы	130	–	–
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	–	–
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	–	–
прочие доходные вложения в материальные активы	133	–	–
Вложения в долгосрочные активы	140		–
Долгосрочные финансовые вложения	150	–	–
Отложенные налоговые активы	160	–	–
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	–	–
Прочие долгосрочные активы	180	–	–
ИТОГО по разделу I	**190**	**3124**	**3211**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	485	250
в том числе: материалы	211	471	238
животные на выращивании и откорме	212	–	–
незавершенное производство	213	–	–
готовая продукция и товары	214	14	12
товары отгруженные	215	–	–
прочие запасы	216	–	–
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	–	–
Расходы будущих периодов	230	4	5
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240		
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	652	505
Краткосрочные финансовые вложения	260	1300	
Денежные средства и их эквиваленты	270	885	1848
Прочие краткосрочные активы	280		
ИТОГО по разделу II	**290**	**3326**	**2608**
БАЛАНС	**300**	**6550**	**5819**
Активы	**Код строки**	**На 31 декабря 2017 года**	**На 31 декабря 2016 года**
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	41	41
Неоплаченная часть уставного капитала	420	–	–
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	–	–
Резервный капитал	440	4	4
Добавочный капитал	450	4155	4155
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	1878	1270
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470		–
Целевое финансирование	480	–	–
ИТОГО по разделу III	**490**	**6078**	**5470**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	118	117
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	–	–
Отложенные налоговые обязательства	530	–	–
Доходы будущих периодов	540	–	–
Резервы предстоящих платежей	550	–	–
Прочие долгосрочные обязательства	560	–	–
ИТОГО по разделу IV	**590**	**118**	**117**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610		–
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	–	–
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	354	232
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	269	20
по авансам полученным	632	–	1
по налогам и сборам	633	27	134
по социальному страхованию и обеспечению	634	8	16
1	**2**	**3**	**4**
по оплате труда	635	38	54
по лизинговым платежам	636	–	–
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	6	3
прочим кредиторам	638	6	4
Обязательства, предназначенные для реализации	640	–	–
Доходы будущих периодов	650	–	–
Резервы предстоящих платежей	660	–	–
Прочие краткосрочные обязательства	670	–	–
ИТОГО по разделу V	**690**	**354**	**232**
БАЛАНС	**700**	**6550**	**5819**

Отчет о прибылях и убытках за январь – декабрь 2016 года

Наименование показателей	Код строки	За январь - декабрь 2017 года	За январь - декабрь 2016 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	3105	2264
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(1268)	(977)
Валовая прибыль (010-020)	030	1837	1287
Управленческие расходы	040	(1070)	(1049)
Расходы на реализацию	050	–	–
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	767	238
Прочие доходы по текущей деятельности	070	44	87
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(87)	(157)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060+070-080)	090	724	168
Доходы по инвестиционной деятельности	100	18	46
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	11	–
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	–	–
проценты к получению	103	7	46
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	–	–
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(7)	–
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(7)	–
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	–	–
Доходы по финансовой деятельности	120	78	128
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	77	128
прочие доходы по финансовой деятельности	122	1	–
Расходы по финансовой деятельности	130	(55)	(125)
в том числе: проценты к уплате	131	(2)	(1)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(53)	(124)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	–	–
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110+120-130)	140	34	49
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	758	217
Налог на прибыль	160	(145)	(48)
Изменение отложенных налоговых активов	170	–	–
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	–	–
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	–	–
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	–	–
Чистая прибыль (убыток) (±150-160±170±180-190-200)	210	613	169
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	–	–
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	–	–
Совокупная прибыль (убыток (±210±220±230)	240	613	169
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	–	–
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	–	–

Доля государства в уставном фонде эмитента ОАО «Белхимэнерго» (всего, в процентах), в том числе:

Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
Республиканская	0	0
Коммунальная – всего	0	0
В том числе: областная	0	0
районная	0	0
городская	0	0

Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателей	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	888	885
в том числе: юридических лиц	лиц	2	2
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	1	1
в том числе: физических диц	лиц	886	883
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	рублей	5 078,97	1 333,35
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	рублей	2 203,04	631,58
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	0,022	0,006
Дивиденды, фактически выплаченные на одну акцию (включая налоги)	рублей		
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	27,00	24,3
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	0	0

Отдельные финансовые результаты:

Показатель	Единица измерения	С начала года	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	3105	2264
Себестоимость реал. продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	1 268	977
Прибыль (убыток) до налогообложения, всего	тысяч рублей	758	217
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	767	238
в том числе: прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-43	-70
в том числе: прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	тысяч рублей	34	49
Налоги на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	145	48
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	613	169
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	1878	1 270
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	0	0
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	118	117
Среднесписочная численность работающих	человек	96	91

Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета), ремонтные, монтажные и наладочные работы.

Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный 2017 год, – 23.03.2018 г.

Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): с правилами корпоративного поведения ознакомлены.

По мнению аудитора бухгалтерская (финансовая) отчетность ОАО «Белхимэнерго» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Белхимэнерго» по состоянию на 31 декабря 2017 г., а также финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

■ Беларусікі

САКРЭТ СЯМЕЙНАГА ШЧАСЦЯ

«Дваццаць гадоў таму я пазнаёмілася са сваім будучым мужам, — піша **Аксана ДУБЯГА, загадчыца бібліятэкі ДУА «Сярэдняя школа № 3 г. Вілейкі»,** — а ён, майстар разьбы па дрэве, «заказаў» мяне ў беларускія рамествы. Выцінанка, саломапляценне, тканне паясоў, кераміка — усё гэта было бясконца цікавым і зваблівым. У нас нарадзіліся два сыны, якія з часам таксама палюбілі беларускія рамествы. Усе разам мы не толькі стваралі прыгажосць сваімі рукамі, але і сталі ўдзельнічаць у конкурсах і выстаўках *(на фотаздымку — нашы сыны на адным з конкурсаў)*. Сёння ў сямейным архіве вялікая колькасць дыпломаў, перамог і вір прыемных уражанняў. Разам, як і раней, наведваем конкурсы, ладзім выстаўкі. І я, здаецца, адкрыла сакрэт сямейнага шчасця: нас усіх аб'яднала любоў да родных традыцый. Любіце адно аднаго, любіце родны край, любіце гісторыю сваёй Радзімы».

Шаноўныя мамы і таты, бабулі і дзядулі! Шчыра запрашаем вас прыняць удзел у конкурсе «Беларусікі». Дасылайце здымкі вашых дзетак, унукаў, а можа, нават і праўнукаў (з невялічкім апаведам) на адрас «Звязды». Але адна ўмова — каб, зірнуўшы на фота, адразу ж можна было зразумець, што гэта беларусік. Арыгінальнасць і творчы падыход вітаюцца! Адная з герояў, якога мы ўбачым на здымках, чакае прыз!

■ Ведай нашых!

Лятаючы аўтобус, «райскі» самалёт і кабінкі для сустрэчы світання

Славутыя касманаўты выбралі найлепшыя дзіцячыя ідэі для авіяцыі будучыні

На конкурс малюнкаў было пададзена больш за 1400 работ. Дзеці прыдумалі і адлюстравалі на паперы самалёты, дырыжаблі і касмічныя караблі будучыні. Самыя лепшыя ідэі ўжо накіраваліся ў швейцарскую Лазану для ўдзелу ў міжнародным фінале конкурсу «FAI Young Artists Contest 2018». А іх аўтарам уручылі сертыфікаты на палёты на верталёце, самалёце, аўтажыры і нават на скачок з парашутам.

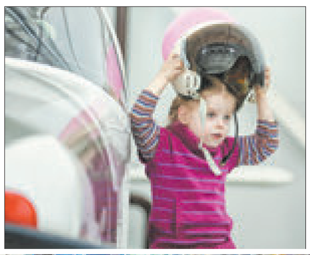

Найлепшыя работы выбірала журы на чале з касманаўтам — выхадцам з Беларусі Алегам Навіцкім. Каб падзівіцца на дзіцячы палёт фантазіі, у Мінскі аэраклуб прыехалі і вядомыя касманаўты з Расіі, ЗША, Францыі і Германіі, расказалі ў Беларускай федэрацыі авіяцыйнага спорту.

Сярод дзяцей 7—10 гадоў пераможцай выбраная Лізавета Рогач, якая намалявала самалёт у выглядзе райскай птушкі з багатым «апярэннем». Другое месца заняў Максім Вараб'ёў з калейдаскопам лятальных апаратаў, а трэцяе — Аляксандра Марозава з «нябеснымі» аўтамабілямі.

Максіму Вараб'еву пашанцавала ўдвая, бо яго работу адлюстроўваюць на сцяне новага дзіцячага садка ў Новай Баравой (пра які «СГ» пісала ў мінулым выпуску). «Ён уняcе свежы погляд на будучыню вачыма дзіцяці і, магчыма, натхніць пакаленне будучых авіяканструктараў», — адзначыла **дырэктар кампаніі «А-100 Дэвелапмент» Святлана ШЭЎЛІК.**

Ва ўзроставай катэгорыі 11—14 гадоў найлепшай стала Арына Марозава, якая паказала прыбыццё юных касманаўтаў у фантастычны сусвет. На другім месцы апынуўся Кірыл Папко, які прадставіў спаборніцтва лятаючай талеркі з самалётам Ан-2, а на трэцім — Ганна Шрамук, якая намалявала Мінск будучыні.

Сярод мастакоў ва ўзросце 15—18 гадоў першае месца заняў Уладзіслаў Нясцюк — ён прапанаваў канцэпт школьнага «канвертаплана» (па аналогіі са школьным аўтобусам). Другое месца — у Арцёма Тура з «лятаючымі кабінкамі» для сустрэчы світання, а трэцяе — у Ганны Цейкінай, якая намалявала касмалёт у форме дырыжабля.

Конкурс «FAI Young Artists Contest 2018» праводзіцца Міжнароднай авіяцыйнай федэрацыяй ужо больш за 30 гадоў. Дзякуючы ініцыятыве Беларускай федэрацыі авіяцыйнага спорту змагацца ў сусветным конкурсе ўжо другі год могуць і юныя таленты з Беларусі.

Наталля МАЎЧАНАВА

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СВЯТА НА ПАРОЗЕ

ДЭКУПАЖ ЯЕК

Вялікае і светлае свята Вялікадня немагчыма ўявіць без велікодных яек. Іх фарбуюць, распісваюць... Але сёння мы раскажам вам аб адным спосабе дэкарыравання яек, які адрозніваецца ад усіх астатніх, — гэта тэхніка дэкупаж. Упрыгожыць такім чынам яйкі зусім проста, справяцца нават дзеці!

Спатрэбіцца: *вараныя яйкі (белыя), 2 ч. л. крухмалу, вада, пэндзлік, сурвэткі для дэкупажу, харчовыя фарбавальнікі (залаты, сярэбраны).*

Для дэкупажу пажадана выбіраць яйкі белага колеру, каб было лягчэй зафарбоўваць іх паверхню.

Лепш за ўсё падыходзяць папяровыя сурвэткі з дробным малюнкам. Выдаліце з сурвэткі два ніжнія слаі, яны не спатрэбяцца. З каляровага слоя трэба выразаць невялікія малюнкі — нарыхтоўкі кветак. А затым размеркаваць іх па ўсёй паверхні яек, выкарыстоўваючы пэндзлік і ваду. Неабходна разгладзіць усе складачкі.

Прыгатуйце клейстар з крухмалу. У невялікім посудзе змяшайце крухмал і 50 мл вады, награвайце на слабым агні каля адной хвіліны перыядычна памешваючы.

Калі ўсе малюнкі размеркаваны, старанна прамажце клейстарам яйкі і пакіньце іх сушыцца. Крухмал можна замяніць узбітым бялком.

Пасля таго як яйкі высахнуць (прыкладна праз 10—15 хвілін), пакрыйце іх дэкаратыўным слоем. Для гэтага дадайце харчовы фарбавальнік у невялікую колькасць клейстару. Яйкі лепш за ўсё сушыць на рашотцы.

Залаты куліч

Спатрэбіцца: *свежыя дрожджы — 25 г; соль — дробка; цукар — 1 шклянка; мука пшанічная — 4 шклянкі; малако — 1 шклянка; смятана — 50 г; масла — 70 г; ванільны цукар — 5 г; яйкі — 2 шт.; разынкі — 100 г; куркума — 1 ст. л.; для глазуры: бялок яечны — 1 шт., цукровая пудра — 3 ст. л.; кандытарская абсыпка для ўпрыгожвання — 15 г.*

Спачатку трэба зрабіць рошчыну. Для гэтага ў цёплым малаку (38—39 градусаў) растварыце дрожджы, соль і цукар. Дадайце дзве-тры сталовыя лыжкі мукі, размяшайце яе і пакіньце ў цяпле на 10—15 хвілін.

Калі рошчына пакрыецца дробнымі бурбалкамі, значыць, яна гатовая. Дадайце растопленае масла, смятану, яйкі, змяшайце. Усыпце частку мукі, куркуму і пачніце замешваць цеста, спачатку лыжкай, потым рукамі на стале. Муку дадавайце па меры неабходнасці. Цеста павінна быць досыць тугім і пластычным. Пакіньце яго ў цяпле пад ручнікам на 1,5 гадзіны падыходзіць.

Разынкі заліце кіпенем, пакіньце на 5 хвілін, потым зліце ўсю ваду. Дадайце разынкі, папярэдне абкачаўшы іх у муцэ, у цеста, якое падышло. Падзяліце цеста на 4 часткі. Формачкі прамажце маслам або алеем. Выкладзіце ў іх цеста, яно павінна займаць не больш за траціну формачкі, паколькі расце вельмі добра. Прыбярыце ў цёплую духоўку кулічы на 30—40 хвілін для пад'ёму. Калі цеста будзе амаль нараўне з краем формы, уключыце духоўку на 180 градусаў і выпякайце кулічы 30—40 хвілін да залацістай скарыначкі. Гатовыя кулічы астудзіце ў форме, потым асцярожна выміце.

Для глазуры ўзбіце бялок да ўстойлівых пікаў. Потым увядзіце цукровую пудру, змяшайце глазуру. Можна дадаць пару кропель лімоннага соку. На верх куліча нанясіце глазуру і ўпрыгожце абсыпкай.

ЖОНКА, ЯКАЯ НЕ ВЯДЗЕ МУЖА НАПЕРАД, АБАВЯЗКОВА ШТУРХАЕ ЯГО НАЗАД (Джон Сцюарт Міль).

Адказная за выпуск Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

Экслібрыс «Звязды»

Ці чарсцвеюць мяккія словы?..

Серыя «Час XXI» распачата раманам-фэнтэзі «Сэрца Сакры»

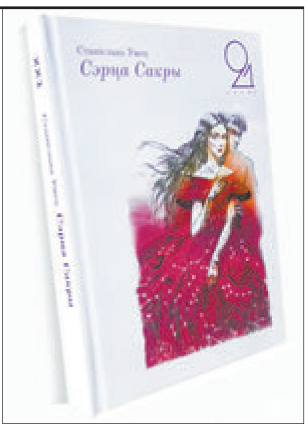

Пачатак гэтага года ў кніжнай прасторы Беларусі адзначаны адметнай падзеяй для маладых літаратараў — адкрыццём серыі кніг «Час XXI», якая пачала выходзіць у выдавецтве «Мастацкая літаратура». Першае выданне — раман-фэнтэзі «Сэрца Сакры» Станіславы Умец, змешчаны пад адной вокладкай з яе апавяданнямі. *«Я пастаралася напоўніць кнігу дабрынёй і шчырасцю. Мне вельмі хочацца, каб твор выклікаў толькі станоўчыя пачуцці. І ніякіх дрэнных канцовак, ніякіх слёз, калі гэта не слёзы радасці. Мне вельмі хочацца, каб кніга падарыла вам усмешкі»*, — так аўтарка кажа пра свой твор. Аднак ці атрымалася ў Станіславы дасягнуць мэты?

На старонках рамана перад чытачом разгортваецца жыццё звычайных людзей, якія *«доўгі час не траплялі на чарадзейную планету талентаў — Сакру»*. Галоўная гераіня твора — Кася Заранка — апынулася ў чарадзейным свеце «якраз падчас абрання новай правіцелькі». Апынулася выпадкова, падумаўшы: *«Зараз я траплю ў казку!»* І стала ўдзельніцай спаборніцтва за магчымасць звацца Паннай Сакры, і гэта аказалася небяспечным.

Аднак чытачу не трэба думаць, што гэта мудрагелістая выпечка з мноства мяккіх слаёў. Сюжэт сапраўды такі, як было прадстаўлена: перад намі шчырая гісторыя з добрай канцоўкай, дзе ў выніку шчаслівыя абсалютна ўсе, гісторыя сяброўства, кахання(ў), пераадолення складанасцяў, а галоўнае — адкрыцця талентаў і лепшага сябе.

Нягледзячы на дабрыню і шчырасць, сюжэт у негатыўным сэнсе схематычны. Адолець усю магічную гісторыю можна за некалькі вечароў (калі не гадзін), і наўрад ці чытач — равеснік герояў «Сэрца Сакры» паспрабуе гэта рабіць. Куды маладзейшы — паспрабуе, і яму павінна спадабацца. Чаму? Раман прадказальны ад першага да апошняга слова, калі ёсць чытацкі досвед.

Сюжэт дынамічны — падзеі мяняюцца хутка, што не дае «правісаць» часткам аповеду і сумаваць чытачу. З сучаснасці падлеткі перамяшчаюцца на іншую планету і наадварот. Калі паўстае небяспека — дзейнічаюць, шукаюць выйсце.

Стэрэатыпы суправаджаюць чытача ўвесь час і ў тым, як пабудаваны характары персанажаў і іх узаемаадносіны. Калі сцэны са школьнага жыцця, то абавязкова цёплыя, калі школьнікі-дзевяцікласнікі, то яны ведаюць не вельмі шырока распаўсюджаныя беларускія лаянкавыя словы, калі сваркі Касі з братам Янікам, то «несур'ёзныя», калі галоўная гераіня, то адначасова летуценніца і хуліганка, калі яе сяброўка, то не па ўзросце мудрая, калі хлопец з планеты цудаў, то яшчэ адзін варыянт Эдварда Калена. Ідэалізаванымі з'яўляюцца і іншыя героі, дзе хлопцы як на падбор: Юрась (аматар «Мяча князя Вячкі» і пераможца абласной алімпіяды па фізіцы), Уладзь (пакорлівы і гатовы зрабіць для Касі ўсё, што яна пажадае, хоць і не паказвае віду) і г. д. Дзяўчат можна ахарактарызаваць таксама як ідэалізаваных, але з лёгкім «налётам» гарэзлівасці, каб выглядала праўдзіва. І гэта абараняецца тым, што раман станоўчы і ніякіх дрэнных эмоцый выклікаць не павінен. Аднак можна стварыць цалкам добрую гісторыю, у якой будзе адчувацца ўзровень аўтара і яго майстэрства апрацоўкі ўжо даўно вядомага, а не, умоўна кажучы, перакладаць на іншую мову і без таго вялікую колькасць расійскага фэнтэзі.

Больш выразна творчая манера С. Умец прасочваецца ў апавяданнях. Іх героі аднычасова звычайныя і незвычайныя людзі. Напрыклад, сляпая Ханна Гаўрон, якая бачыць з дапамогай рук («Прысмакі ад сёстраў Гаўрон»); Мілэдзі, што збіраецца разбіць будзільнік і быць разам з каханым у сне («Шукальніца страчанага кахання») і інш. Усіх аб'ядноўвае галоўная тэма, да якой звяртаецца аўтарка, — каханне, рознае ў праявах: ці то ліставанне па волі лёсу цягам доўгага часу, ці гісторыя развітання для таго, каб потым вярнуцца, ці магчымасць выцягнуць шчаслівы білет.

Асноўныя матывы творчасці Умец — сон, выпадковасць (якая, калі ўважліва прыгледзецца, не зусім выпадковая, бо вядзе да шчасця), магія і салодкае. Апошняга вельмі шмат: здаецца, нават ад старонак пахне кавай і пернікамі. Словы цёплыя, і праўда з карычным пахам: *«Прывабная дзяўчына ў каптурыку і хатняй сукенцы, напяваючы сабе пад нос, упрыгожвала белай і чорнай глазурай імбірныя пернікі, пасыпала іх рознакаляровымі пацеркамі і какосавай стружкай»* («Прысмакі ад сёстраў Гаўрон»); *«З вяршалін елак і хвой сцякала густым мёдам ранішняе сонца. Янушу захацелася зачэрпнуць яго лыжкай і з'есці»* («Лабараторыя пачуццяў»). Нягледзячы на гэта, аўтарка балансуе на мяжы перасалоджвання, паколькі залішняя аповедная цукровасць з какосавай стружкай пачынае замінаць. Добра, калі гэта дадаецца порцыямі, у патрэбным фрагменце, але тут таксама чытач сутыкаецца з тым, што ўсё пачынае рабіцца такім жа прадказальным. І атрымліваецца, што Цукар Мядовіч рассыпае-разлівае сваё па кнізе і словы ліпнуць адно да аднаго. У выніку перад намі вялікі ком салодкага, які чапаць не вельмі хочацца. Гэтаксама і з апавяданнямі Станіславы, якія рызыкуюць зліцца ў адно і не запомніцца нічым, акрамя таго, што паўсюль мякка, пяшчотна, клубніцы з вяршкамі і суцэльнае шчасце паблісквае вішанькай на торце.

«Сэрца Сакры» сапраўды, як і прадстаўляе яго аўтарка, напоўнена дабрынёй і шчырасцю, дрэнных канцовак няма. Кніга поўная лёгкіх слоў, якія зводзяцца да таго, што галоўная магія — у сэрцы і каханні, што вера ў цуды робіць немагчымае і вандроўкі на іншыя планеты далёка не адзінае, што можа зрабіць чалавек. Але гэтая мяккасць можа лёгка зачарсцвець і хутка забыцца, калі аўтарка так і пакіне кардонны шкілет пад крэмам, які выглядае быццам торт, а насамрэч — паветра пад прыгожай абалонкай.

Арына ГАРДЗЕЙ

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «МАЕШ КАРТКУ – МАЕШ РЭЧ!»

МАСКВА МІНСК БАНК

Настоящие правила проведения рекламной игры «МАЕШ КАРТКУ – МАЕШ РЭЧ!» (далее – Правила), направленной на стимулирование **выпуска и (или) перевыпуска** банковских платежных карточек **Mastercard Standard и Mastercard Gold**, эмитированных ОАО «Банк Москва-Минск» и осуществления финансовых операций, разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «МАЕШ КАРТКУ – МАЕШ РЭЧ!» (далее – Рекламная игра).

1. Сведения об организаторе

Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «ТриВижн», УНП 190624910, зарегистрировано 19 мая 2005 г. решением Минского городского исполнительного комитета в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190624910 (далее – Организатор).

Юридический адрес и местонахождение Организатора: 220030, Республика Беларусь, г. Минск, пр. Независимости, 11/2, офис 328.

1.1. Заинтересованное лицо – ОАО «Банк Москва-Минск».

2. Наименование Рекламной игры: «МАЕШ КАРТКУ – МАЕШ РЭЧ!».

3. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

4. Период проведения Рекламной игры: с 02.04.2018 г. по 20.07.2018 г., включая период розыгрыша и вручения призов.

5. Комиссия по проведению Рекламной игры:

Для контроля за ходом Рекламной игры создается комиссия по ее проведению. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения Рекламной игры. Комиссия состоит из Председателя и 4 членов.

Председатель комиссии:

Носик Дмитрий Викторович, директор ООО «ТриВижн».

Члены комиссии:

1. Алехно Наталья Вячеславовна, заместитель директора ООО «ТриВижн»;
2. Михеенко Андрей Валерьевич, заместитель директора ООО «ТриВижн»;
3. Лешко Диана Валерьяновна, юрисконсульт ООО «ТриВижн»;
4. Романчук Алексей Петрович, пресс-секретарь ОАО «Банк Москва-Минск».

Комиссия осуществляет контроль за соблюдением настоящих Правил проведения Рекламной игры, рассматривает возникшие жалобы и предложения со стороны Участников. Члены комиссии обязаны осуществлять возложенные на них полномочия в течение периода проведения Рекламной игры.

6. Наименование услуг, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: стимулирования выпуска и/или перевыпуска банковских платежных карточек **Mastercard Standard и Mastercard Gold**, эмитированных ОАО «Банк Москва-Минск» и осуществления финансовых операций.

7. Состав и размер призового фонда Рекламной игры и источники его формирования:

Призовой фонд Рекламной игры составляет сумму в размере **42 594,00 (Сорок две тысячи пятьсот девяносто четыре) белорусских рублей, 00 копеек,** и формируется за счет денежных средств Заинтересованного лица и состоит из:

Таблица 1.

№ п/п	Наименование призов, участвующих в розыгрыше	Сумма за 1 ед., бел. руб.	Общее количество призов	Сумма всего, бел. руб.
Приз № 1	Смартфон Huawei P8 Lite 2017 Dual Sim Black (PRA-LA1) (СТБ) страна происхождения Китай. (далее – смартфон)	385,00	100 шт.	38 500,00
	Денежное вознаграждение	40,94		4 094,00
	Итого:	425,94		42 594,00

8. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится Участником Рекламной игры:

8.1. участниками Рекламной игры могут быть граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, лица без гражданства, которым предоставлен статус беженца в Республике Беларусь и достигшие 18 лет на момент совершения **выпуска и/или перевыпуска** дебетовых банковских платежных карточек **Mastercard Standard и Mastercard Gold**, эмитированных ОАО «Банк Москва-Минск», и совершившие действия, предусмотренные разделом 9 настоящих Правил;

8.2. участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также Члены комиссии по проведению Рекламной игры.

9. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 2 апреля 2018 г. по 24 июня 2018 г. включительно:

9.1. Осуществить **выпуск** дебетовой банковской платежной карточки Mastercard Standard и/или Mastercard Gold (далее – Карточки), эмитированных ОАО «Банк Москва-Минск» **и/или** осуществить **перевыпуск** дебетовой банковской платежной карточки Mastercard Standard и Mastercard Gold, с использованием систем дистанционного банковского обслуживания MMBANK-Online (Интернет-Банк, Мобильный Банк») и/или в офисах Банка.

Внимание! SMART карта ОАО «Банк Москва-Минск» участие в рекламной игре **НЕ ПРИНИМАЕТ!**

В розыгрыше не принимают участия карточки, выпущенные до 02.04.2018 и после 24.06.2018 г.

Одна карточка принимает участие в Рекламной игре только 1 (один) раз. Каждый Участник участвует в Рекламной игре количество раз, равное количеству оформленных и полученных карточек, но не более 3 (трех) карточек в одном этапе.

9.2. Принимая участие в Рекламной игре, Участники подтверждают свое согласие на участие в Рекламной игре в момент заключения Договора текущего (расчетного) банковского счета, в том числе при использовании карточки (далее – Договор), с которым можно ознакомиться на сайте банка www.mmbank.by, подтверждают свое ознакомление и согласие со всеми условиями настоящих Правил, а также принимают на себя обязательство выполнять все требования настоящих Правил и законодательства Республики Беларусь, вытекающие из участия в Рекламной игре и/или связанные с получением призов.

9.3. Участник в период со 2 апреля 2018 г. по 24 июня 2018 г. может отказаться от участия в Рекламной игре, письменно уведомив об этом Организатора.

10. Место, дата, время и порядок розыгрыша призов рекламной игры и порядок определения Победителей.

10.1. Рекламная игра предусматривает проведение четырех розыгрышей. Розыгрыши призового фонда состоятся открыто в присутствии комиссии по адресу: Республика Беларусь, РУП «Отель «Минск», г. Минск, пр. Независимости, 11/2, офис 328, среди участников Рекламной игры, выполнивших условия настоящих Правил и согласно графику, приведенному в Таблице 2.

Таблица 2. Этапы рекламной игры и сроки получения призов:

№ этапа	Сроки проведения (этапы)	Дата и время розыгрыша	Разыгрываемые призы	Сроки получения приза
1	02.04.2018 (с 00.00.00) – 22.04.2018 (по 23.59.59)	26.04.2018 в 10.00	25 призов №1	по 18.05.2018 включительно
2	23.04.2018 (с 00.00.00) – 13.05.2018 (по 23.59.59)	17.05.2018 в 10.00	25 призов №1	по 08.06.2018 включительно
3	14.05.2018 (с 00.00.00) – 03.06.2018 (по 23.59.59)	07.06.2018 в 10.00	25 призов №1	по 29.06.2018 включительно
4	04.06.2018 (с 00.00.00) – 24.06.2018 (по 23.59.59)	28.06.2018 в 10.00	25 призов №1	по 20.07.2018 включительно

10.2. Определение Участников Рекламной игры производится:

Для каждого этапа розыгрыша по фамилии, имени и отчеству Участника в алфавитном порядке формируется отдельный список Участников (далее – Список). Все номера имеют одинаковую разрядность. Каждому Участнику присваивается Игровой номер с первого разряда (0000001, 0000002, 0000003, 0000004 и т. д.) и данный номер является основанием для участия в розыгрыше приза.

На каждый отдельный этап Список номеров Участников начинает формироваться с первого разряда (0000001, 0000002 и т. д.).

Для проведения каждого розыгрыша используются лототрон и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9. Определение выигрышных Игровых Номеров происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

В лототрон комиссией загружаются шары с номером от 0 по цифру, соответствующую первому разряду последнего зарегистрированного Игрового Номера. Шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного Игрового Номера. Номер шара вносится в протокол.

Далее в лототрон загружаются те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Игровых Номеров в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного Игрового Номера. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов 3, 4, 5, 6, 7 выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.

Таким же образом последовательно выбираются остальные Игровые номера Победителей отдельного этапа (в количестве **24** Игровых номеров). Всего в каждом этапе разыгрывается 25 Призов.

Розыгрыш каждого последующего этапа проводится аналогично.

11. Порядок уведомления Победителей о результатах розыгрыша и вручения призов.

11.1. Победители уведомляются одним из следующих способов по усмотрению Организатора: письменно заказным письмом с уведомлением в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента проведения каждого розыгрыша, а также по электронной почте.

11.2. Выдача призов проводится в сроки, указанные в Таблице 2, по адресу: ООО «ТриВижн», Республика Беларусь, РУП «Отель «Минск», г. Минск, пр. Независимости, 11/2, каб. 328 в рабочие дни с 10.00 до 17.00, в субботу с 11.00 до 15.00. Для получения призов Победителю необходимо предварительно связаться с представителем Организатора в рабочие дни с 10.00 до 17.00 по телефону +375 17 209 90 03.

11.3. Для получения приза Победителю необходимо лично прибыть и предъявить:

документ, удостоверяющий личность (паспорт или вид на жительство);

карточку Mastercard Standard и/или Mastercard Gold, участвующую в рекламной игре.

11.4. Победитель теряет право получения приза, в случае если:

отказался от получения приза, о чем письменно известил Организатора Рекламной игры, по адресу: 220034, Республика Беларусь, г. Минск, пр. Независимости 11/2, офис 328;

не предоставил необходимые подтверждающие документы, указанные в настоящих Правилах, в сроки и в порядке, установленные настоящими Правилами;

не явился для получения приза в сроки, установленные настоящими Правилами (Таблица 2).

11.5. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента Призов не осуществляется.

11.6. Организатор не оплачивает Победителям расходы, связанные с проездом к месту получения призов.

11.7. Организатор не занимается доставкой призов Победителям.

11.8. При получении призов Победители несут все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога проводится в порядке, установленном Особенной частью Налогового кодекса Республики Беларусь и осуществляется Организатором. Удержание с Победителей подоходного налога, исчисленного Организатором в соответствии с законодательством Республики Беларусь, производится Организатором (выступающим налоговым агентом) в момент выдачи приза из денежной части приза (денежная часть приза удерживается Организатором для уплаты подоходного налога в установленном размере).

11.9. Победители, претендующие на получение призов, обязуются заполнить и подписать все необходимые для их получения документы, предоставляемые Организатором, выполнить все условия, предусмотренные настоящими Правилами, а также иные формальности, необходимые для получения призов.

11.10. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих призов.

11.11. В случае невыполнения Победителями настоящих Правил в выдаче приза может быть отказано.

12. Наименование печатного издания средства массовой информации для публикации Правил и результатов розыгрыша, сроки публикации.

12.1. Правила Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звязда» до начала Рекламной игры, а также размещению на сайте www.mmbank.by.

12.2. Результаты розыгрышей Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звязда» не позднее 18.07.2018 г., а также размещению на сайте www.mmbank.by.

13. Права и обязанности участников Рекламной игры.

13.1. Факт участия в Рекламной игре подразумевает, что ее участники соглашаются с тем, что в рамках данной Рекламной игры их имена, фамилии, отчества, фотографии, аудио- и видеоинтервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в рекламных целях, связанных с проведением и результатами данной Рекламной игры, в том числе по радио, телевидению, в глобальной компьютерной сети Интернет и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты им какого-либо вознаграждения в рамках данной Рекламной игры. Все права, в том числе исключительные имущественные права, на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

14. Порядок предоставления информации по вопросам проведения Рекламной игры.

14.1. Все возможные вопросы и претензии участников в отношении организации и условий передачи Призов должны быть адресованы Организатору Рекламной игры по адресу: 220030, Республика Беларусь, г. Минск, пр. Независимости, 11/2, офис 328.

14.2. Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по общему телефону для всех операторов (VELCOM, МТС, LIFE) +375 (44/29/25) **5-222-111** или по городскому телефону +375 17 **237-97-97**, а также на сайте **www.mmbank.by**.

14.3. Организатор не вступает в споры между участниками Рекламной игры относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза.

14.4. Организатор не несет ответственности за качество работы почтовых служб, в частности за недоставку либо несвоевременную доставку почтовой корреспонденции.

14.5. В случае если призы не получены в соответствии с настоящими Правилами и сроками настоящей Рекламной игры, либо не удается связаться с Победителями и уведомить их из-за некорректных данных, призы остаются в распоряжении организатора.

15. Иные условия.

15.1. Споры между Организатором и участниками Рекламной игры рассматриваются согласно законодательству Республики Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3233 от 23.03.2018 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

Паритетбанк

Вниманию акционеров
Открытого акционерного общества «Паритетбанк»
(место нахождения общества: г. Минск, ул. Киселева, 61а)

Открытое акционерное общество «Паритетбанк» (далее – банк) сообщает, что согласно решению очередного годового общего собрания акционеров банка от 27 марта 2018 г., протокол № 1, с 24 мая 2018 г. с учетом требований законодательства Республики Беларусь и устава банка будет осуществляться выплата дивидендов по итогам работы банка за 2017 год по простым (обыкновенным) акциям – 0,0000091 белорусского рубля на одну акцию, по привилегированным акциям – 0,0000480 белорусского рубля на одну акцию.

Список акционеров, имеющих право на получение дивидендов, составлен в соответствии с реестром акционеров банка по состоянию на 1 марта 2018 г.

Выплата дивидендов акционерам банка будет осуществляться:

юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь;

физическим лицам в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь либо в установленном порядке наличными денежными средствами.

Телефон для справок +37517 237 76 79.

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь от 27 октября 2014 № 5. УНП 100233809

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 47-20-56.

Продавец: ОАО «Керамика», 210017, г. Витебск, ул. Гагарина, 119, (0212) 23-14-66

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 200/С-95650 площадью 516 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, 115, наименование – столовая, назначение – здание специализированное для общественного питания. Составные части и принадлежности: сарай, проезжая часть, пешеходная часть, ограждение, ворота, площадка мусоросборника, сеть электроснабжения. Имущество расположено на зем. участке с кадастровым № 240100000001000553 площадью 0,1672 га; **капитальное строение с инв. № 200/С-98636**, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, тепловая сеть к зданию 115, наименование – тепловая сеть, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, расположенное на зем. участках с кадастровым № 240100000001000553, 240100000001013606, протяженностью 53,9 м; **капитальное строение с инв. № 200/С-98634**, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, водопроводная сеть к зданию 115, наименование – водопроводная сеть, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, протяженностью 58,1 м; **капитальное строение с инв. № 200/С-98635**, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, канализационная сеть к зданию 115, наименование – канализационная сеть, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, протяженностью 31,7 м. **Обременение:** ипотека ЗАО «Белтяжмаш» (договор залога №23/11/15-ЗГ от 23.11.2015). В случае продажи объекта недвижимости ипотека будет снята. **Начальная цена:** 220 000 руб. без НДС. **Задаток:** 22 000 руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 03.05.2018 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** с 29.03.2018 с 8.30 по 02.05.2018 до 17.30. Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней со дня проведения аукциона, оплата за объект производится в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. Условие аукциона: оплата НДС сверх цены продажи объекта

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – документ, подтверждающий его полномочия. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона, в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. **Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566.** Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информацию можно получить по тел: (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by

Открытое акционерное общество «ЛИФТСЕРВИС»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 31 декабря 2017 г.

Учетный номер плательщика	100088852
Вид экономической деятельности	ремонт и техническое обслуживание лифтов
Организационно-правовая форма	открытое акционерное общество
Орган управления	общее собрание акционеров
Единица измерения	тысяч рублей
Адрес	220033, г. Минск, Велосипедный переулок, 5

Активы	Код строки	На 31 декабря 2017 г.	На 31 декабря 2016 г.
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	948	900
Нематериальные активы	120	3	2
Доходные вложения в материальные активы	130	–	–
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	–	–
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	–	–
прочие доходные вложения в материальные активы	133	–	–
Вложения в долгосрочные активы	140	4	4
Долгосрочные финансовые вложения	150	–	–
Отложенные налоговые активы	160	–	–
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	–	–
Прочие долгосрочные активы	180	–	–
ИТОГО по разделу I	**190**	**955**	**906**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	352	292
в том числе: материалы	211	352	292
животные на выращивании и откорме	212	–	–
незавершенное производство	213	–	–
готовая продукция и товары	214	–	–
товары отгруженные	215	–	–
прочие запасы	216	–	–
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	–	–
Расходы будущих периодов	230	42	37
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	2	–
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	2 625	2 726
Краткосрочные финансовые вложения	260	–	–
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	302	345
Прочие краткосрочные активы	280	–	1
ИТОГО по разделу II	**290**	**3 323**	**3 401**
БАЛАНС	**300**	**4 278**	**4 307**
Собственный капитал и обязательства	**Код строки**	**На 31 декабря 2017 г.**	**На 31 декабря 2016 г.**
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	10	10
Неоплаченная часть уставного капитала	420	–	–
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	–	–
Резервный капитал	440	–	–
Добавочный капитал	450	867	870
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	2 200	2 132
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	–	–
Целевое финансирование	480	–	–
ИТОГО по разделу III	**490**	**3 077**	**3 012**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	–	–
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	–	–
Отложенные налоговые обязательства	530	–	–
Доходы будущих периодов	540	–	–
Резервы предстоящих платежей	550	–	–
Прочие долгосрочные обязательства	560	–	–
ИТОГО по разделу IV	**590**	**–**	**–**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	–	–
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	–	–
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	1 196	1 295
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	472	747
по авансам полученным	632	31	15
по налогам и сборам	633	96	125
по социальному страхованию и обеспечению	634	142	141
по оплате труда	635	446	259
по лизинговым платежам	636	–	–
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	–	–
прочим кредиторам	638	9	8
Обязательства, предназначенные для реализации	640	–	–
Доходы будущих периодов	650	–	–
Резервы предстоящих платежей	660	5	–
Прочие краткосрочные обязательства	670	–	–
ИТОГО по разделу V	**690**	**1 201**	**1 295**
БАЛАНС	**700**	**4 278**	**4 307**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
за январь – декабрь 2017 г.

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 г.	За январь – декабрь 2016 г.
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	14 755	13 998
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(12 800)	(12 124)
Валовая прибыль	030	1 955	1 874
Управленческие расходы	040	(1 106)	(1 066)
Расходы на реализацию	050	-	-
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	849	808
Прочие доходы по текущей деятельности	070	149	208
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(753)	(769)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	245	247
Доходы по инвестиционной деятельности	100	24	29
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	3	9
Наименование показателей	**Код строки**	**За январь-декабрь 2017 г.**	**За январь-декабрь 2016 г.**
1	2	3	4
доходы от участия в уставных капиталах других организаций	102	–	–
проценты к получению	103	–	–
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	21	20
Расходы по инвестиционной деятельности	110	–	(1)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	–	(1)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	–	–
Доходы по финансовой деятельности	120	7	20
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	–	–
прочие доходы по финансовой деятельности	122	7	20
Расходы по финансовой деятельности	130	(4)	(16)
в том числе: проценты к уплате	131	(4)	(16)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	–	–
прочие расходы по финансовой деятельности	133	–	–
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	27	32
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	272	279
Налог на прибыль	160	(145)	(150)
Изменение отложенных налоговых активов	170	–	–
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	–	–
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	(1)	(1)
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	–	–
Чистая прибыль (убыток)	210	126	128
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	–	–
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	–	–
Совокупная прибыль (убыток)	240	126	128
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	–	–
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	–	–

ИНФОРМАЦИЯ об акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 31.12.2017 г.

4. Доля государства в уставном фонде эмитента **19,08** (всего в процентах), в том числе:

Вид собственности	Количество акций, штук	Доля в уставном фонде, %
Республиканская	**–**	**–**
Коммунальная – всего	**38 597**	**19,08**
В том числе:		
областная	**–**	**–**
районная	**–**	**–**
городская	**38 597**	**19,08**

5. Количество акционеров – всего – **806**
В том числе:
юридических лиц – **2**, из них нерезидентов Республики Беларусь —
физических лиц – **804**, из них нерезидентов Республики Беларусь —
6. Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя		Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде		тысяч рублей	**101**	**81**
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде		тысяч рублей	**61**	**40**
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)		рублей	**0,50**	**0,40**
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги)		Х	Х	Х
типа _______		рублей	–	–
типа_______		рублей	–	–
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)		рублей	**0,30**	**0,20**
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги)		–	–	–
типа _______		рублей	–	–
типа_______		рублей	–	–
Период, за который выплачивались дивиденды		месяц, квартал, год	**II полугодие 2016 года I квартал 2017 года**	**Полугодие 2016 года**
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов		число, месяц, год	**25.05.2017, 15.03.2018**	**28.09.2016, 15.03.2017**
Срок (сроки) выплаты дивидендов		число, месяц, год	**22.06.2017, 22.04.2018**	**07.10.2016, 22.04.2017**
Обеспеченность акции имуществом общества		рублей	**15,21**	**14,89**
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего		штук	–	–
В том числе: поступившие в распоряжение общества:		–	–	–
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества	
–	–	–	–	
–	–	–	–	
–	–	–	–	
приобретенные в целях сокращения общего количества акций:		–	–	–
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук		Х
–	–	–	–	Х
–	–	–	–	Х

8. Среднесписочная численность работающих (человек) – **892.**
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено 20 и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): **монтаж, наладка, ремонт и техническое обслуживание подъемного и такелажного оборудования.**
10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный **2017** год: **15.03.2018.**
13. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): **применяется.**
14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети интернет **www.liftservis.by**

Руководитель — С. А. Новиков
Главный бухгалтер — А. В. Лис
14 марта 2018 г.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «ЛИФТСЕРВИС» за период с 01.01.2017 по 31.12.2017

Генеральному директору ОАО «ЛИФТСЕРВИС»
Новикову С. А.

Аудиторское мнение
Открытое акционерное общество «ЛИФТСЕРВИС»
Юридический адрес: 220033, г. Минск, ул. Велосипедный переулок, 5.
Сведения о государственной регистрации: зарегистрировано Минским горисполкомом решением от 05.04.2000 г., свидетельство № 7918 в ЕГР за № 100 088 852.

Мы провели аудит прилагаемой бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «ЛИФТСЕРВИС», состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2017 г., отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств, а также примечаний к бухгалтерской (финансовой) отчетности.

По нашему мнению, прилагаемая бухгалтерская (финансовая) отчетность ОАО «ЛИФТСЕРВИС» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «ЛИФТСЕРВИС» на 31.12.2017 года, а также финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения ОАО «ЛИФТСЕРВИС» за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

Основания для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности, предусмотренные законодательством Республики Беларусь, более подробно рассматриваются в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности» настоящего заключения.

Мы соблюдали принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства Республики Беларусь и нормы профессиональной этики.

Мы полагаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

В результате проведенного аудита мы определили, что ключевые вопросы аудита, информацию о которых необходимо сообщить в аудиторском заключении, отсутствуют.

Обязанности руководства аудируемого лица по подготовке бухгалтерской (финансовой) отчетности

Руководство ОАО «ЛИФТСЕРВИС» несет ответственность за подготовку и достоверное представление бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для подготовки отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий и (или) ошибок, за оценку способности продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности при подготовке бухгалтерской отчетности, а также за надлежащее раскрытие в бухгалтерской отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности

Цель нашего аудита состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская (финансовая) отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и составлении аудиторского заключения, содержащего мнение.

Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения.

Искажения могут возникать в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей бухгалтерской (финансовой) отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита.

Кроме того, мы выполняем следующее:

выявляем и оцениваем риски существенного искажения отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;

получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы;

оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики, а также обоснованность учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в бухгалтерской отчетности;

оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, и на основании полученных аудиторских доказательств делаем вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении к соответствующему раскрытию данной информации в бухгалтерской отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, мы должны модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно;

оцениваем общее представление бухгалтерской (финансовой) отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также того, обеспечивает ли бухгалтерская отчетность достоверное представление о лежащих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Также мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и доведена до их сведения информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности. Из числа вопросов, доведенных до сведения лиц, наделенных руководящими полномочиями, мы выбираем ключевые вопросы аудита и раскрываем эти вопросы в аудиторском заключении, кроме тех случаев, когда раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят пользу от ее раскрытия.

Прочие вопросы

Бухгалтерская (финансовой) отчетность аудируемого лица за период с 1 января по 31 декабря 2016 года включительно была проверена ООО «Аудитинформ», аудиторское заключение датировано 10 марта 2017 года и выражает немодифицированное аудиторское мнение о данной бухгалтерской отчетности.

Директор ООО «Аудитинформ» — И. В. Сазонова
Аудитор — Г. И. Калинкина

6 марта 2018 года
Минск

Общество с ограниченной ответственностью «Аудитинформ»
220007, г. Минск, ул. Воронянского, д. 50, корп. 5, пом. 17, комн. 301.
Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190592984 решением Минского горисполкома от 28.02.2008.

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении аукциона

Открытое акционерное общество «Стеклозавод «Залесье» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

1. Недвижимого имущества, расположенного по адресу: Минская область, Вилейский район, п. Партизанский, ул. Ломоносова, 10, в составе:

Лот № 1 – административно-бытовой корпус – 1827,5 кв. м;

Лот № 2 – склад материалов – 503 кв. м;

2. Недвижимого имущества, расположенного по адресу: Минская область, Молодечненский район, д. Красное, ул. Привокзальная, 42, в составе:

Лот № 3 – котельная – 106,3 кв. м;

Лот № 4 – насосная – 20,1 кв. м;

Лот № 5 – мазутная – 48,1 кв. м;

Лот № 6 – железнодорожная ветка; – повышенный путь.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах, а также подробная информация об имуществе оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайтах:

1) www.minsk-region.gov.by в разделе Работа с инвесторами «Одно окно» (Раздел 5. Аукционы по продаже недвижимости).

2) www.molodechno.minsk-region.by/ru/economy/aukcion в разделе «Аукцион», 3) www.vileyka.minsk-region.by.

4) www.peramoga.by.

Аукцион состоится **12.04.2018 г.** в 11.00 по адресу: Минская обл., г. Вилейка, ул. 17 Сентября, д. 32. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.04.2018 г.** в рабочие дни до 15.00 по указанному адресу. Тел. +375 29 6853677.

УНП 600010636

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 27 апреля 2018 года открытого аукциона по продаже объекта недвижимости

Продавец и его юридический адрес: торгово-производственное унитарное предприятие «Металлурторг» г. Жлобин, 247210, Гомельская область, г. Жлобин, ул. Промышленная, 37, тел. (02334) 5-63-61, 5-60-65, тел./факс (02334) 5-40-83

№ лота	Наименование и адрес объектов (лота)	Краткая характеристика объектов (лота)	Площадь занимаемого земельного участка, га
1	Капитальное строение: одноэтажное кирпичное здание универсама «Днепровский» с подвалом на восемь рабочих мест, инв. № 320/С-17765; сооружение благоустройства, инв. № 320/С-34840; площадка бетонная для мусорных контейнеров, инв. № 320/С-34982; пожарно-охранная сигнализация; теплосчетчик ТЭМ-05М; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер FUJI RD-30R; кондиционер кассетный GENERAL GLIMATE 6C/LV-4036HR; кондиционер кассетный GENERAL GLIMATE 6C/LV-4036HR; пожарная сигнализация; кондиционер ASIATEC AS-24R; теплосчетчик ТЭМ-104-2dy 15/15; охранная сигнализация; многолетние насаждения (13 штук)	Назначение объекта – здание специализированное розничной торговли, общая площадь капитального строения 2 157,3 кв. м	0,4968
Начальная цена продажи объекта (лота) с НДС		**1 414 495 руб. 18 коп.**	
Задаток		**141 449 руб. 52 коп.**	

Аукцион состоится **27 апреля 2018 г. в 11.00** по адресу: г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным организатором аукциона.

Организатор торгов – Коммунальное унитарное предприятие по операциям с недвижимым имуществом «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью», 247210, Гомельская область, г. Жлобин, Петровского, 45, 2-й подъезд

Возможность ознакомиться с объектом предоставляется продавцом в срок **по 24 апреля 2018 года** включительно.

Желающим участвовать в аукционе необходимо **по 24 апреля 2018 года с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням** представить в адрес организатора аукциона следующие документы:

– заявление на участие в аукционе;

– документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

– юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

– иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

– иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

– представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) представляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

Консолидированными участниками для участия в аукционе к соответствующему заявлению прилагаются следующие документы:

– копия договора о совместном участии в аукционе с предъявлением оригинала этого договора;

– документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка;

– копии документов, подтверждающих государственную регистрацию индивидуальных предпринимателей и (или) микроорганизаций, заключивших договор о совместном участии в аукционе;

– сведения о средней численности работников микроорганизаций, заверенные подписью руководителя и печатью.

При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляют документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями и (или) микроорганизациями, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательном порядке, либо документ, подтверждающий полномочия руководителя.

Задаток вносится на расчетный счет КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» № BY29AKBB 30120065300133200000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY21312, УНН 490317354 со следующей формулировкой «Задаток для участия в аукционе».

Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним претендентом, предмет аукциона продается этому претенденту при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

До проведения аукциона с участниками заключается соглашение, в котором предусмотрены права и обязательности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, в том числе и размер штрафа, уплачиваемого участником, выигравшим торги, но отказавшимся или уклонившимся от подписания протокола и (или) договора, оформляемого по результатам аукциона (конкурса), и (или) возмещения затрат на организацию и проведение аукциона; участниками, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона в случае, когда такое объявление предусмотрено законодательством, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

Победитель торгов обязан:

– в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона внести на расчетный счет КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» вознаграждение по результатам аукциона в размере 4 % от начальной цены проданного объекта и 5 % от суммы превышения цены продажи объекта над начальной ценой, но не менее суммы фактических расходов.

– в течение 10 календарных дней с даты подписания протокола аукциона заключить договор купли-продажи;

– в течение 10 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи произвести оплату;

– в течение 3 рабочих со дня проведения аукциона произвести оплату публикации извещения, а также расходов по оплате оказанных услуг по оценке имущества на расчетный счет продавца.

Телефон организатора аукциона: (02334) 3 14 08.

Телефоны продавца для справок: (02334) 5 46 19, 5 60 65, факс (02334) 5 40 83

ООО «Центр Белинвентаризация»

г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

- ✓ **Раздел и установление порядка пользования земельным участком**
- ✓ **Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения**
- ✓ **Пересчет долей в связи с изменением капитального строения**
- ✓ **Оценка всех видов собственности**

Извещает о проведении повторного аукциона по продаже имущества СП ОАО «СПАРТАК», тел. 8 (0232) 30 44 39

№ лота	Наименование объекта
1	**База отдыха «Зеленый луг»** в составе: – Капитальное строение (спальный корпус) с инв. № 310/С-24167, площадью 1125,6 кв. м (составные части и принадлежности: цветник-терраса площадью 40,6 кв. м, бетонная площадка площадью 21,8 кв. м, автомобильная дорога площадью 592,1 кв. м, тротуарная плитка площадью 757,7 кв. м, бетонное покрытие площадью 230,3 кв. м, асфальтовое покрытие площадью 1024,4 кв. м). – Капитальное строение (столовая, клуб) с инв. № 310/С-24169, площадью 620,4 кв. м (составные части и принадлежности: статуя медведей). – Капитальное строение (Домик № 1) с инв. № 310/С-24163, площадью 95,4 кв. м. – Капитальное строение (Домик № 2) с инв. № 310/С-24164, площадью 14,6 кв. м (составные части и принадлежности: низковольтная кабельная линия (кабель АПВБ 3х95+1х35=195 м, кабель АКВГ 3х6+1х25=170 м, кабель АВВГ 4х35=130 м)). – Капитальное строение (Домик № 3) с инв. № 310/С-24161, площадью 61,1 кв. м (составные части и принадлежности: пристройка площадью 9,7 кв. м). – Капитальное строение (Домик № 4) с инв. № 310/С-24162, площадью 61,9 кв. м (составные части и принадлежности: пристройка площадью 9,9 кв. м). – Капитальное строение (Домик № 5) с инв. № 310/С-24165, площадью 92,3 кв. м (составные части и принадлежности: кирпичная пристройка площадью 51,0 кв. м, бетонная площадка площадью 48,8 кв. м). – Капитальное строение (Домик № 6) с инв. № 310/С-24166, площадью 61,1 кв. м (составные части и принадлежности: пристройка площадью 9,8 кв. м). – Капитальное строение (Сарай № 1) с инв. № 310/С-24159, площадью 96,9 кв. м – Капитальное строение (Сарай № 2) с инв. № 310/С-24158, площадью 118,3 кв. м. – Капитальное строение (овощехранилище) с инв. № 310/С-24160, площадью 52,6 кв. м (составные части и принадлежности: кирпичная пристройка площадью 6,7 кв. м). – Капитальное строение (котельная) с инв. № 310/С-24171, площадью 84,7 кв. м (составные части и принадлежности: кирпичная дымовая труба, кирпичные дымоходы). – Капитальное строение (уборная) с инв. № 310/С-24157, площадью 10,2 кв. м. – Капитальное строение (баня) с инв. № 310/С-24170, площадью 142,4 кв. м (составные части и принадлежности: кирпичная пристройка площадью 3,6 кв. м, кирпичный тамбур площадью 2,8 кв. м). – Капитальное строение (насосная) с инв. № 310/С-38866, площадью 10,9 кв. м (составные части и принадлежности: площадка площадью 1,5 кв. м). – Капитальное строение (водонапорная башня) с инв. № 310/С-38867, площадью 4,2 кв. м, высотой 1830 м (состоит из стального бака, ж/б и металлических колонн). – Сооружение (канализация) с инв. № 310/С-55345, протяженностью 628,7 м, 38 колодцев. – Сооружение (водопровод) с инв. № 310/С-55346, протяженностью 866,6 м, 20 колодцев. – Охранно-пожарная сигнализация, инв. № 2168 (бух), 2003 г. в экспл., состоит из: ПКП-8/16(В2) – 1 шт. извещатель пожарный ручной ИПР – 10 шт., извещ. пож. дымов. ИП-212-02 – 154 шт., извещ. пож. тепл. ИП-109-2 – 26 шт. сирена внутренняя SOSB1 – 5 шт. – Система пожарной сигнализации и оповещения, инв. № 2171 (бух), 2008 г. в экспл., состоит из: ППКОП А16-512 – 1 шт., модуль АР-16 – 1 шт., извещ. пож. ИП5-02Т – 17 шт., извещ. пож. дымов ИП-212-77Т – 102 шт., извещ. пож. тепл. ИП-101-А2М-1 – 6 шт., прибор упр. сист. оповещ Танго-ПУ/БП-16 – 1 шт., зональный коммутатор Танго ПУ/ЗК – 8 шт., транспарант АСТО-12/1 – 33 шт., светозвуковой оповещ АСМ-04/1 – 58 шт. – Узел учет тепла, инв. № 2172(бух), 2008 г. в экспл., теплосчетчик ТЭМ-104. – Счетчик-расходомер «Взлет-МР», инв. № 2173 (бух), состоит из: вторичный преобразователь, 1 шт.; измерительный участок (ИУ) с ответными фланцами, 1 шт.; ПЭА (врезные в комплекте с ИУ), 2 шт.; имитаторы врезных ПЭА, 2 шт.; источник вторичного питания ~220/=24В 24(30) Вт 24В, 1 шт.; кабели связи на ПЭА, 10 м. – Незавершенное законсервированное строение (скважина № 54410/12) с инв. № 310/U-46892, 40,39 % готовности (составные части и принадлежности: фильтр, надфильтровая труба, отстойник, оголовок скважины). *Объекты расположены на*: зем. уч. с кадастровым номером 321087606140000001 площадью 0,5255 га, зем. уч. с кадастровым номером 32108760614000002 площадью 0,0144 га, зем. уч. с кадастровым номером 32108760614000003 площадью 0,0402 га, зем. уч. с кадастровым номером 32108760614000004 площадью 0,0783 га, зем. уч. с кадастровым номером 32108760614000005 площадью 0,0965 га, зем. уч. с кадастровым номером 32108760614000007 площадью 3,5086 га. Ограничение в использовании земельных участков общей площадью 4,2635 га в связи с их расположением в водоохранной зоне р. Сож. Земельный участок с кадастровым номером 321087606104000008 площадью 0,2916 га для строительства артскважины, без права вырубки деревьев, ограничение в использовании в связи с расположением в водоохранной зоне. **Адрес объектов: Гомельская обл., Гомельский р-н, Терюхский с/с, 11, база отдыха «Зеленый луг»**

Начальная стоимость лота – 136 491,64 бел. руб. с НДС. Сумма задатка – 13 649,16 бел. руб.

Срок подачи заявления	**По 9 апреля 2018 г**. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1
Дата, время и место проведения аукциона	**10 апреля 2018 г. в 10.00** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с BY71BPSB30121783390109330000 в РД № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 29.03.2018 г.
Условия продажи	Объект продается в собственность. Шаг аукционных торгов – 5 %. Заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона. Стоимость лота, сформированная на аукционе, должна быть выплачена в течение 30 (тридцати) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 04.11.2017 г.

Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 75 06 62, (029) 341 15 45

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторных открытых аукционов по продаже имущества, принадлежащего Республиканскому унитарному предприятию «Производственное объединение «Белоруснефть» на праве хозяйственного ведения

Аукционы состоятся 10 апреля 2018 г. по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23

Со снижением начальной цены на 20 % после первых несостоявшихся торгов. Начало в 11.00

№ лота	Инв. №	Наименование объекта	Начальная цена, руб. (без НДС*)	Задаток, руб. (без НДС*)
1	8751500	Трансформатор ТМГ-63/6/0.4	910,18	91,00
2	8751600	Трансформатор ТМГ-63/6/0.4	910,18	91,00
3	8751700	Трансформатор ТМГ-63/6/0.4	910,18	91,00
4	8751800	Трансформатор ТМГ-63/6/0.4	910,18	91,00
5	8751900	Трансформатор ТМГ-40/10/0.4	790,66	79,00
6	8752500	Трансформатор ТМГ-40/6/0.4	790,66	79,00
7	8772000	Трансформатор ТМГ-63/6/0.4	691,13	69,00
8	8772100	Трансформатор ТМГ-63/6/0.4	691,13	69,00
9	8775200	Трансформатор ТМГ-63/10-У1 6/0.4	793,58	79,00
10	8775300	Трансформатор ТМГ-63/10-У1 6/0.4	793,58	79,00
11	8778300	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	802,71	80,00
12	8778400	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	802,71	80,00
13	8778500	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	802,71	80,00
14	8778600	Трансформатор ТМГ-63/10 6/0.4кВ	802,71	80,00

Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по данным лотам было опубликовано в газете «Звязда» от 18.11.2017 г. № 223

Со снижением начальной цены на 50 % после вторых несостоявшихся торгов. Начало в 11.30

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена, руб. (без НДС*)	Задаток, руб. (без НДС*)
1	Вводно-распределит. устройство УВР-N02-04-00 УХЛ4	369,40	37,00
2	Пункт распред. ЩОМ-24 NP-ОЩВ. 03.0.Н УХЛ4	122,80	12,00
3	Пункт распред. ЩОМ-24 NP-ОЩВ. 03.0.Н УХЛ4	66,43	7,00
4	Ящик управления Я5110-2274 Я-N02-1.10-22.74 УХЛ4	72,14	7,00
5	Ящик управления Я5110-2274 Я-N02-1.10-22.74 УХЛ4	72,14	7,00
6	Ящик управления Я5110-2274 Я-N02-1.10-22.74 УХЛ4	72,14	7,00
7	Клапан двухходовой регулирующий ВКСР Ду40-02,в Kv=25м3/ч (с электроприводом ВЭП-25-3000)	361,95	36,00
8	Клапан двухходовой регулирующий ВКСР Ду100-01 Rv=160м3/ч (с электроприводом ВЭП-15-3000)	623,20	62,00
9	Клапан двухходовой регулирующий ВКСР Ду100-01 Rv=160м3/ч (с электроприводом ВЭП-15-3000)	623,20	62,00
10	Трансформатор ТМГ-63/10/У1 10/0,4*	1 038,70	104,00
11	Трансформатор ТМГ-63/10-У1 10/0,4КВ*	1 424,55	142,00
12	Емкость хим. реагент. 752.00.00.000 18 м куб.	14 094,03	1 409,00

Извещения о предыдущих несостоявшихся торгах по данным лотам были опубликованы в газете «Звязда» от 29.08.2017 г. № 165, от 23.11.2017 г. № 226

** без НДС согл. п. п. 2.3 п. 2 ст. 93 НК РБ*

Местонахождение имущества: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, головные сооружения РУП «Производственное объединение «Белоруснефть».

Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: **г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2–6** по рабочим дням с 09.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 **по 6 апреля 2018 г. включительно**. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 11.00 **10 апреля 2018 г**. Участник торгов, желающий участвовать в торгах в отношении нескольких предметов торгов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из предметов торгов.

Продавец вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения.

Аукционные торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. № 609. Шаг аукциона – 5 %.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %.

К заявлению на участие в аукционе прилагаются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет Организатора торгов, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или трудовой договор (контракт), или иные документы в соответствии с законодательством). В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на **р/с № BY84ALFA30122305700080270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, BIC: ALFABY2X. Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки». УНП 490318588. Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе **по лоту №__** согласно извещению в газете «Звязда» от 29 марта 2018 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), будет засчитан в счет окончательной стоимости предмета торгов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить предмет торгов) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона возместить Организатору затраты на организацию и проведение аукциона, об утвержденной сумме которых уведомляется перед началом аукциона; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов; в течение 10 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи выплатить Продавцу стоимость предмета торгов, сформированную в установленном порядке.

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет десять базовых величин за каждый случай нарушения.

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23, тел.: 8 (0232) 32-46-47; 32-14-85.
• www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: РУП «Производственное объединение «Белоруснефть», г. Гомель, ул. Рогачевская, 9, тел.: 8 (0232) 79-36-95, 79-33-76

■ На экранах

ПРАЕХАЦЦА ПА САКРАМЕНТА

Мегаполіс дае магчымасць усвядоміць любоў да роднага горада

Здавалася б, без прэтэнзій, але вельмі тонкая і пяшчотная карціна Грэты Гервіг «Лэдзі Бёрд» сёлета атрымала адразу некалькі намінацый на прэмію Оскар, у тым ліку як патэнцыйны «найлепшы фільм», а ў гэтыя дні ідзе ў сталічным пракаце.

Тут няма той філіграннасці сапраўднага твора мастацтва, як у «Форме вады» Гільерма дэль Тора, што ў выніку атрымала галоўную статуэтку. Ці асноватворнага духу змагання, асабістай трагедыі і магутнай сацыяльнай падаплёкі, як у карціне «Тры білборды на мяжы Эбінга, Місуры» Марціна МакДоны — галоўнага фаварыта на атрыманне Оскара. Затое ёсць быццам бы не маштабная, але поўная супярэчнасцяў тэма сталення вучаніцы старшых класаў кансерватыўнай каталіцкай школы. І мары пра Нью-Ёрк. І падсвядомая любоў да невялікага, але роднага горада Сакрамента.

Крысціна Макферсан (Сірша Ронан), якая жадае называць сябе Лэдзі Бёрд, вучыцца ў апошнім класе і блукае ў спробах знайсці сябе. Гэта час бунтарства, непаразумення з бацькамі, закаханасцяў, вялікіх мар і фарміравання прыярытэтаў. Пакуль што прыярытэты галоўнай гераіні базуюцца на сацыяльным самасцвярджэнні па катэгорыі фінансавага дастатку — яна саромеецца старой бацькавай машыны і просіць высадзіць за квартал ад школы; хоча набываць глянцавыя часопісы, а эканомная маці ёй у гэтым адмаўляе; марыць жыць у вялікім доме элітнага раёна і выбірае ў ім сваё любімыя збудаванні. Нарэшце, пасля заканчэння школы Крысціна шалёна жадае з'ехаць з Сакрамента і вучыцца ў Нью-Ёрку.

Гэтае адчайнае жаданне любымі спосабамі трапіць у гушчу падзей у фільме Грэты Гервіг не з'яўляецца беспадстаўным марай пра вялікі горад, а хутчэй базуецца на імкненні збегчы ад таго, чаго Лэдзі Бёрд саромеецца. Невыпадкова ў сюжэце галоўную гераіню акружаюць сяброўкі з багатых сем'яў, якія не строяць вялікіх планаў і не супраць пайсці вучыцца ў найбліжэйшы каледж. Невыпадкова Крысціна настойвае на сваім «сапраўдным» імені і просіць называць сябе Лэдзі Бёрд, як бы адасабляючы сябе ад наваколля, з якога хоча збегчы. І невыпадкова яна хлусіць пра сябе, каб стварыць хоць і несапраўдны, але больш прыемны кантэкст яе жыцця ў Сакрамента.

«Лэдзі Бёрд» — гісторыя пачатку гэтага тысячагоддзя, і хоць падзеі фільма адбываюцца ў недалёкім мінулым, колеры і сама эстэтыка ствараюць адчуванне, што мы трапілі ў нейкае адрознае ад нашага вымярэнне — іншыя часы альбо, што больш магчыма, чыйсьці ўспамін. Натуральна, праз фільм «Лэдзі Бёрд» мы трапляем у мінулае самой аўтаркі: Грэта Гервіг нарадзілася ў Сакрамента, яна вучылася ў коледжы ў Нью-Ёрку, колеры сімволікі якога паўтараюцца ў карціне, і, напэўна, перажывала нешта падобнае да пачуццяў галоўнай гераіні. Гэта аўтабіяграфічнасць, дарэчы, і ёсць галоўная прычына, чаму «Лэдзі Бёрд», акрамя іншых вартасцяў, заслугоўвае поўнага і безагаворачнага даверу.

У выніку карціна расказвае не пра мары жыць у Нью-Ёрку, а пра слепату жадання з'ехаць з Сакрамента, усвядоміць якую можна толькі дасягнуўшы мэты. Галоўная гераіня трапляе ў мегаполіс, і толькі тут мы можам зразумець дзіўнае перамяшчэнне акцэнтаў у пачатку фільма — з галоўнай гераіні на яе маці, якую незабыўна сыграла Лоры Меткаф. Дык вось, мы бачым, як Марыян Макферсан праязджае ваколіцы Сакрамента — некалькі планаў, блікі сонца, чыстае неба, не надзвычайныя, але, па сутнасці, любімыя віды, нямое замілаванне.

А ўжо ў канцы галоўная гераіня Лэдзі Бёрд прыехала ў Нью-Ёрк, стала Крысцінай, бо адасабляць сябе ад наваколля больш няма патрэбы, схадзіла ў касцёл, што адсылае да каталіцкай школы, і ўспомніла, як гэта — ехаць на машыне па Сакрамента, бачыць блікі сонца, любавацца роднымі краявідамі. І нарэшце, усвядоміла.

Спасылаючыся на аўтабіяграфічнасць, можна меркаваць, што ў будучыні галоўнай гераіні будзе намінацыя на Оскар. А яшчэ больш далёкая будучыня Крысціны адбываецца ўжо цяпер.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.50	19.40	12.50
Віцебск —	6.39	19.30	12.51
Магілёў —	6.40	19.30	12.50
Гомель —	6.38	19.25	12.47
Гродна —	7.06	19.55	12.49
Брэст —	7.08	19.54	12.46

Месяц

Першая квадра 24 сакавіка.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. *Аляксандра, Трафіма, Юльяна.*
К. *Амалії, Віктара, Кірылы, Яўстаха.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

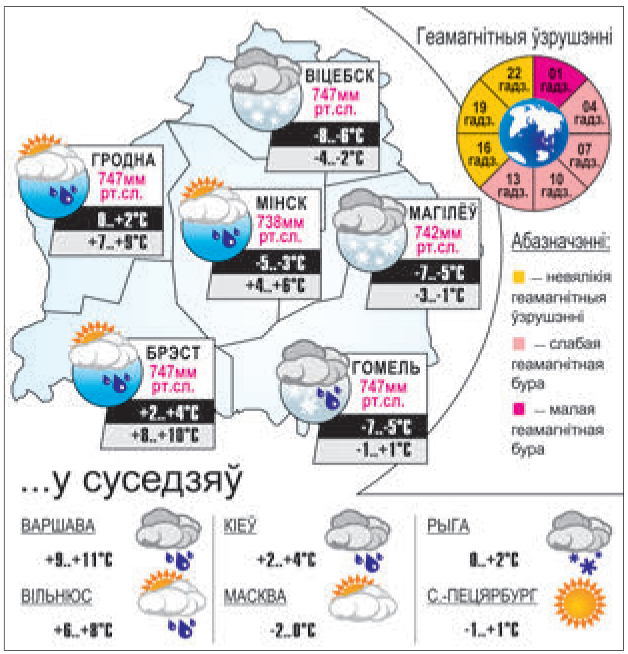

Даты | Падзеі | Людзі

29 САКАВІКА

1569 год — беларускі друкар Пётр Мсціславец заснаваў у Вільні друкарню з кірылічным шрыфтам (у 1582-м гэта друкарня перайшла да братоў Кузьмы і Лукаша Мамонічаў, у 1625 годзе — да манахаў-базыльян).

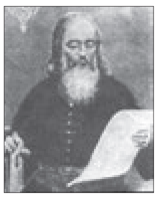

1579 год — зацверджаны прывілей Стэфана Баторыя, у адпаведнасці з якім езуіцкі калегіум, заснаваны ў 1570-м, ператвораны ў Віленскую акадэмію (што давала права прысвойваць вучоныя ступені, мець выбарную адміністрацыю, правы ўласнай юрысдыкцыі). Першым рэктарам акадэміі быў П. Скарга. У сувязі са спыненнем дзейнасці ордэна езуітаў акадэмія перайшла пад апеку Адукацыйнай камісіі, якая пераўтварыла яе ў вышэйшую навучальную ўстанову новага тыпу, з 1781 года — Галоўная школа ВКЛ (рэктарам прызначаны М. Пачобут-Адляніцкі, які займаў гэтую пасаду больш за 20 гадоў).

1900 год — нарадзіўся (г. Масква) Уладзімір Уладзіміравіч Корш-Саблін, беларускі кінарэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, народны артыст Беларусі, народны артыст СССР. Адзін з заснавальнікаў беларускага мастацкага кінематографа, у якім працаваў з 1925 года. Шмат гадоў быў мастацкім кіраўніком кінастудыі «Беларусьфільм». Асноўнае месца ў творчасці займалі фільмы гісторыка-рэвалюцыйнай тэматыкі з характэрнай рамантычнай прыўзнятасцю, эпічнай шырынёй. Як рэжысёр дэбютаваў фільмам «У агні народжаная». Пастаноўшчык першага гукавога фільма ў беларускім гульнявым кіно «Першы ўзвод». Паставіў фільмы «Залатыя агні», «Пяюць жаваранкі», «Канстанцін Заслонаў» і інш. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі і СССР. Памёр у 1974 годзе.

1873 год — Леў Талстой пачаў працу над раманам «Ганна Карэніна». Жонка пісьменніка ўспамінала, што той раніцай Талстой выпадкова зазірнуў у томік Пушкіна і ўголас прачытаў радок «Госці з'язджаліся на дачу...». «Вось як трэба пісаць!» — усклікнуў ён. Тым жа вечарам пісьменнік прынёс жонцы рукапісны лісток, на якім была хрэстаматыйная цяпер фраза: «Усё змяшалася ў доме Аблонскіх»...

1912 год — даследчык Антарктыды Роберт Скот зрабіў апошні запіс у дзённіку, не дайшоўшы некалькі кіламетраў да сваёй базавай станцыі.

1973 год — завершаны вывад узброеных сіл ЗША і іх саюзнікаў з Паўднёвага В'етнама.

1996 год — у Маскве падпісаны Пагадненне аб Мытным саюзе паміж Расійскай Федэрацыяй, Рэспублікай Беларусь, Рэспублікай Казахстан і Кыргызскай Рэспублікай і Дагавор аб паглыбленні інтэграцыі ў эканамічнай і гуманітарнай галінах (у 1998 г. да пагадненняў далучылася Рэспубліка Таджыкістан). 10 кастрычніка 2000 года кіраўнікі гэтых краін падпісалі ў Астане Дагавор аб пераўтварэнні Мытнага саюза ў новую міжнародную арганізацыю «Еўразійская эканамічная супольнасць» (ЕўрАзЭС).

УСМІХНЕМСЯ

Хутчэй бы лета. Так хочацца ўжо ў расшпіленым пухавіку пахадзіць.

На карпаратыве метэаролагаў было ад 15 да 20 гасцей, месцамі да 25.

Жонка — мужу:
— Ты зноў ляжыш на канапе?!
— Затое ты заўсёды ведаеш, дзе мяне можна знайсці!

— Мне з табой так добра і лёгка...
— Замуж возьмеш мяне?
— Вось цяпер цяжэй ужо.

Мужыкі — вельмі вытрыманыя людзі.
Напрыклад, варта мужыку выпадкова зайсці ў жаночае аддзяленне лазні і адразу крыкі, віск. А вось калі жанчына ўвойдзе ў мужчынскае аддзяленне? Цішыня і захапленне.

— Падкажыце, а на якім спатканні ўжо можна перастаць уцягваць жывот?..

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1166.
Нумар падпісаны ў 19.30 28 сакавіка 2018 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12